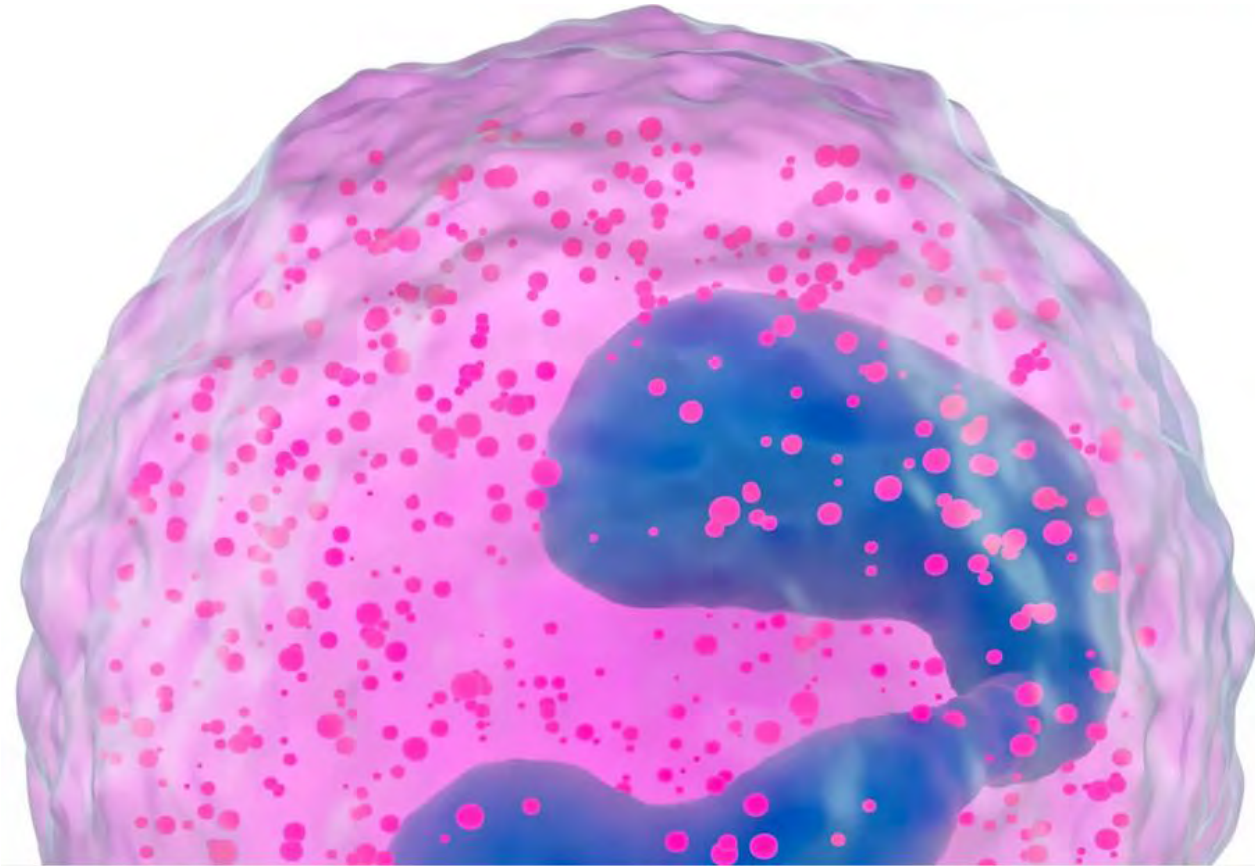

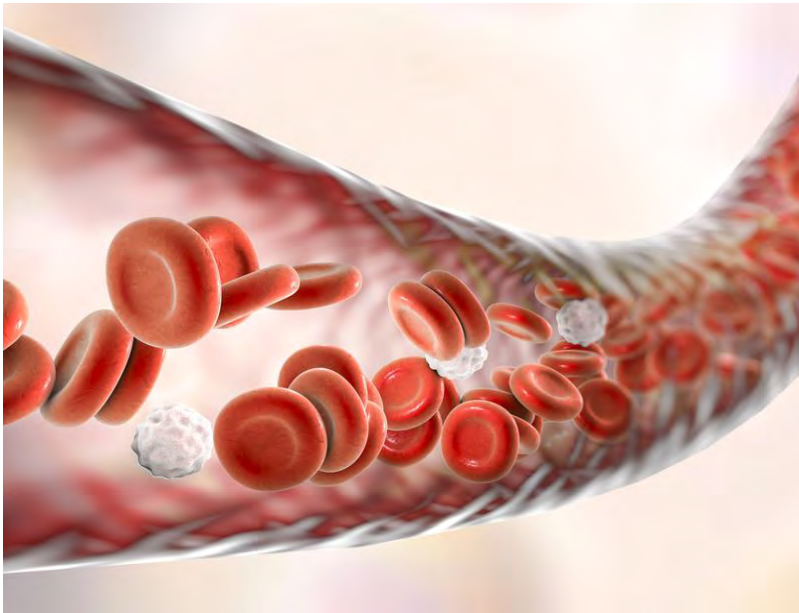
Az eozinofil sejtek fiziológiás és patológiás szerepköre

Dr. Bácsi Attila

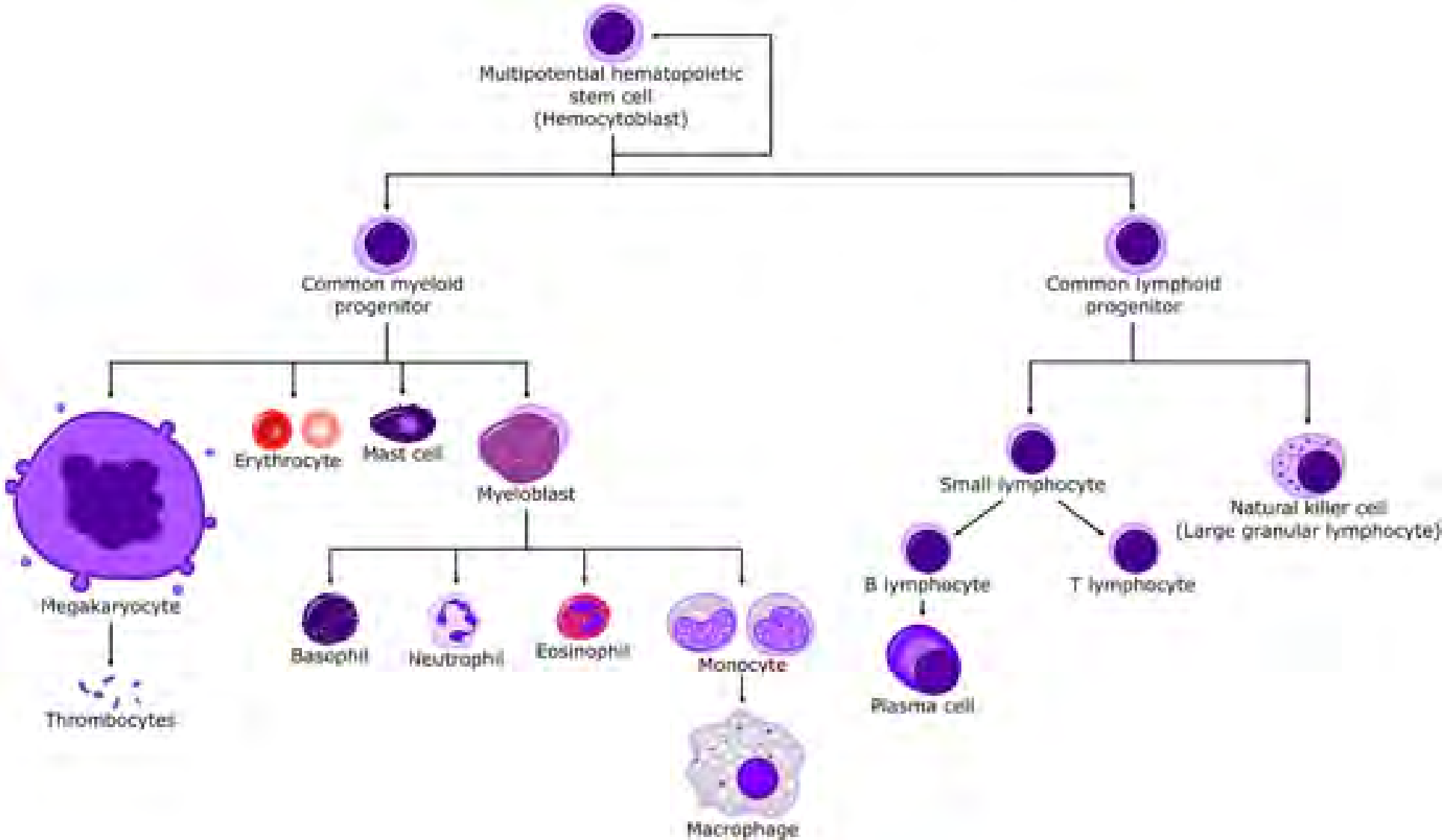
Debreceni Egyetem, ÁOK Immunológiai Intézet

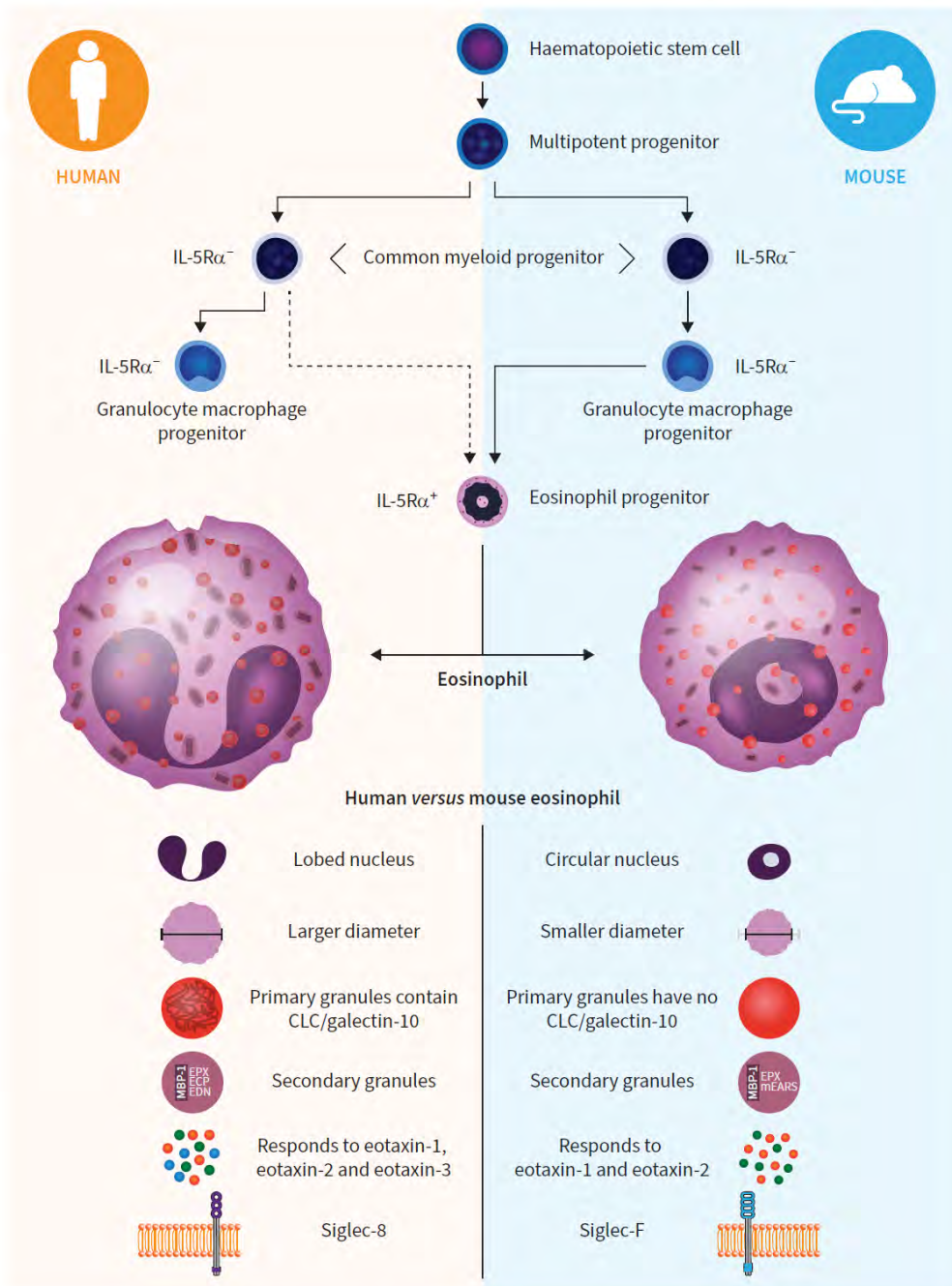
2026. április 29.

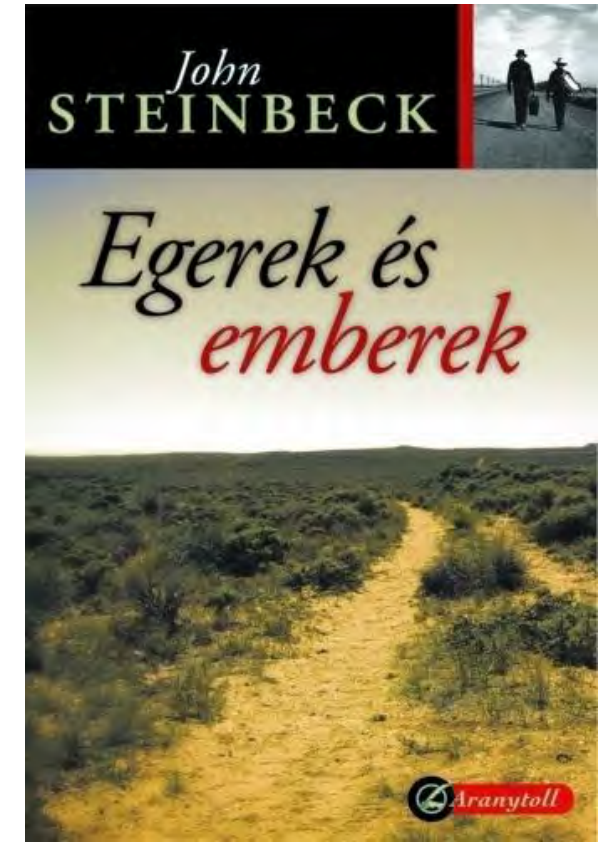
	Százalék (%)	Sejtszám G/L	Sejtszám sejt/ μ l
FEHÉRVÉRSEJTEK leukociták		4,20 – 10,80	4 200 – 10 800
neutrofil granulociták	40,0 – 74,0	1,68 – 8,00	1 680 – 8 000
limfociták	19,0 – 39,0	0,84 – 4,32	840 – 4 320
monociták	3,0 – 10,0	0,12 – 1,08	120 – 1 080
eozinofil granulociták	0,1 – 4,0	0,04 – 0,45	40 – 450
bazofil granulociták	0,1 – 2,0	0,04 – 0,21	40 – 210

Az eozinofil sejtek „családfája”

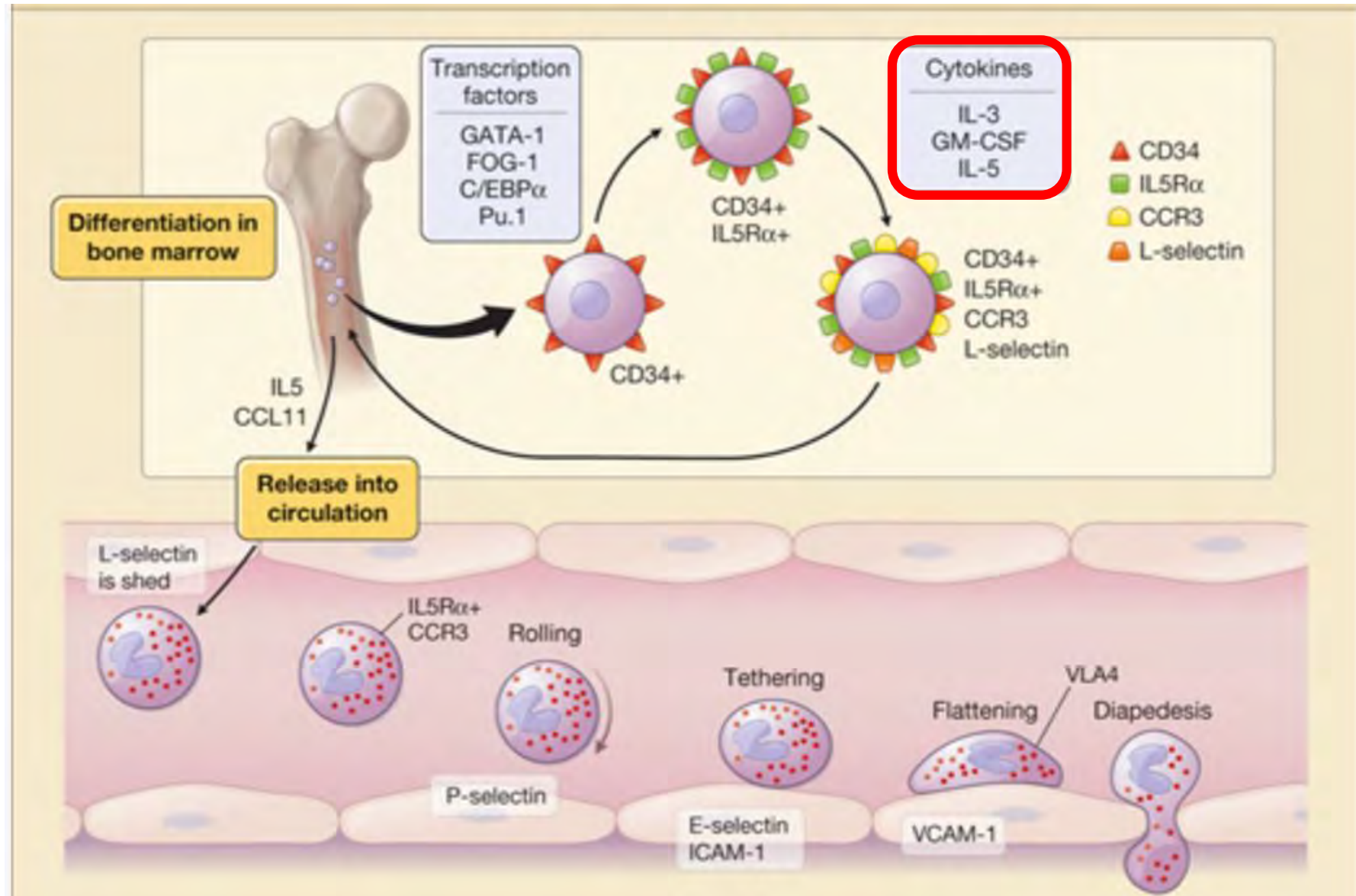

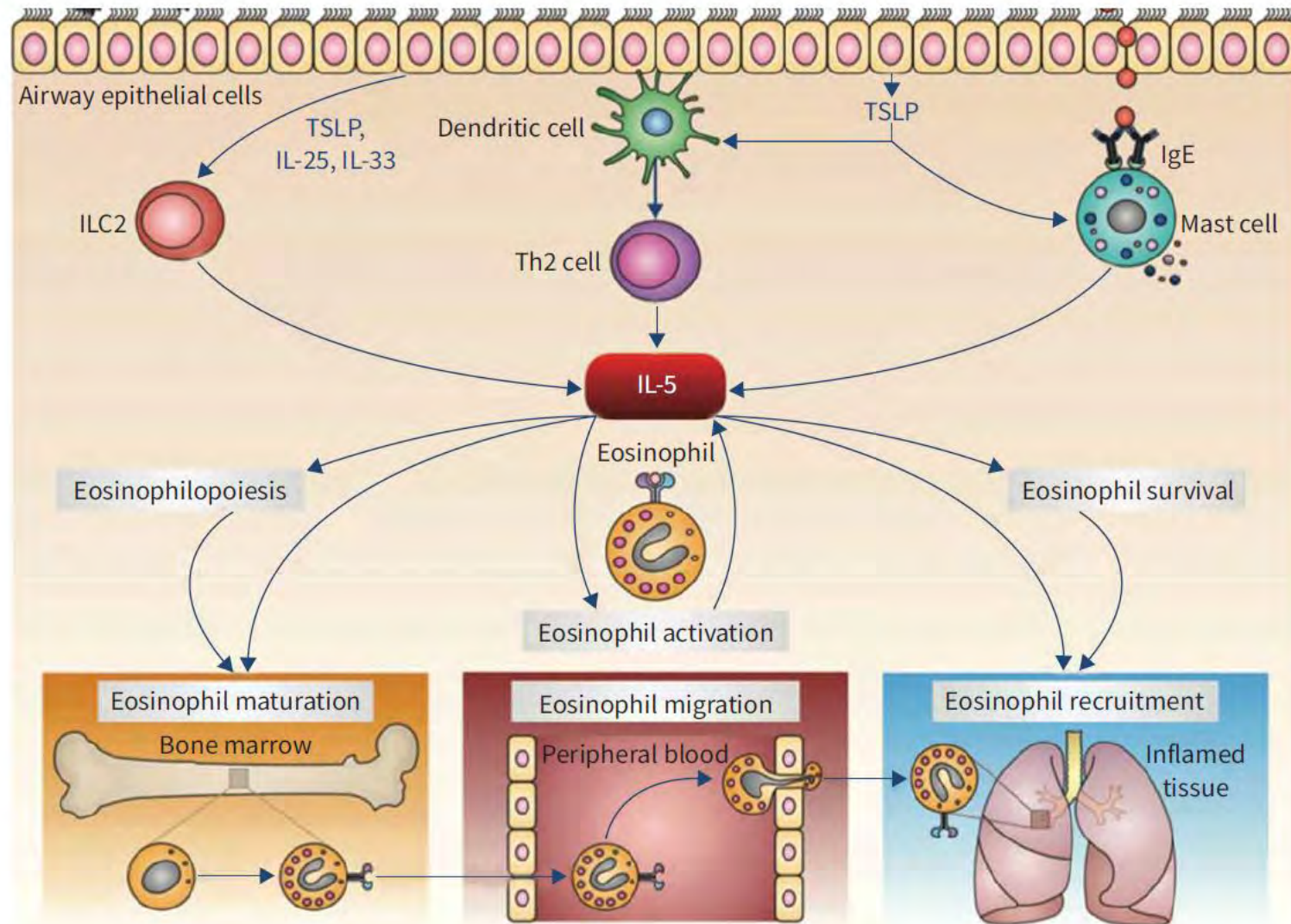
Az eozinofil sejtek differenciálódásában az IL-5 meghatározó szerepet játszik

Az eozinofilek fejlődése a csontvelőben

Az IL-5 fontos szerepet játszik az eozinofil sejtek toborzásában, túlélésében és aktivációjában is

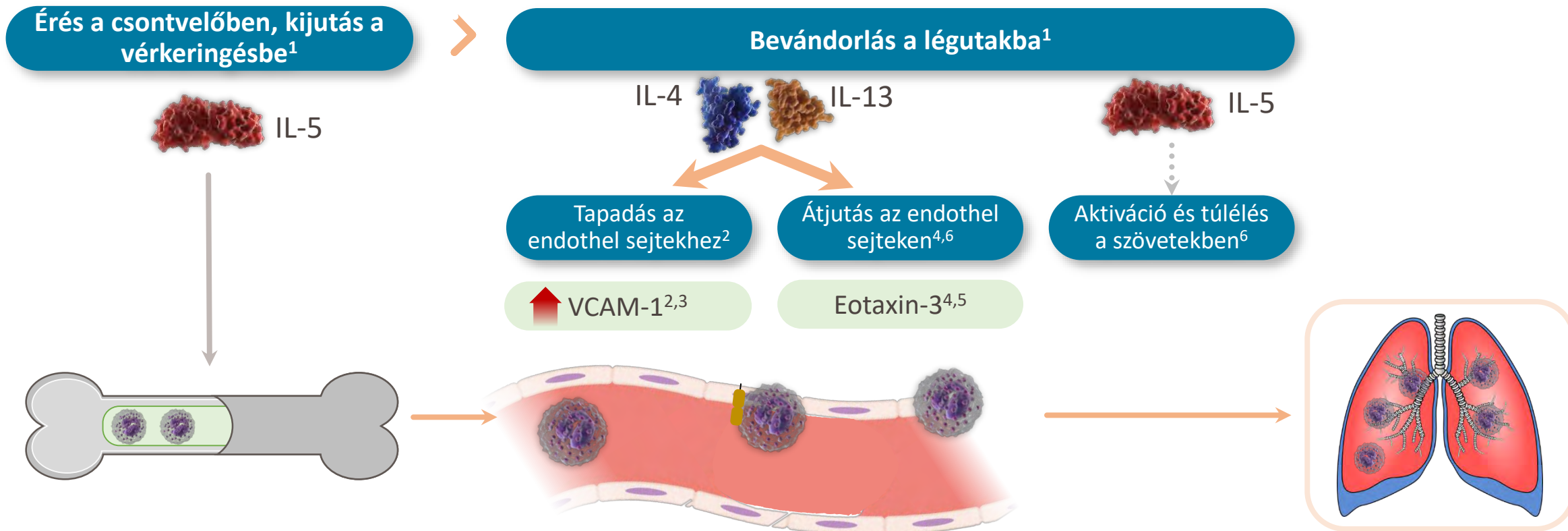
Apoptózis gátlása

CCR3 ↑
(Eotaxin-1/CCL11)

Integrinek (VLA-4) aktiválása

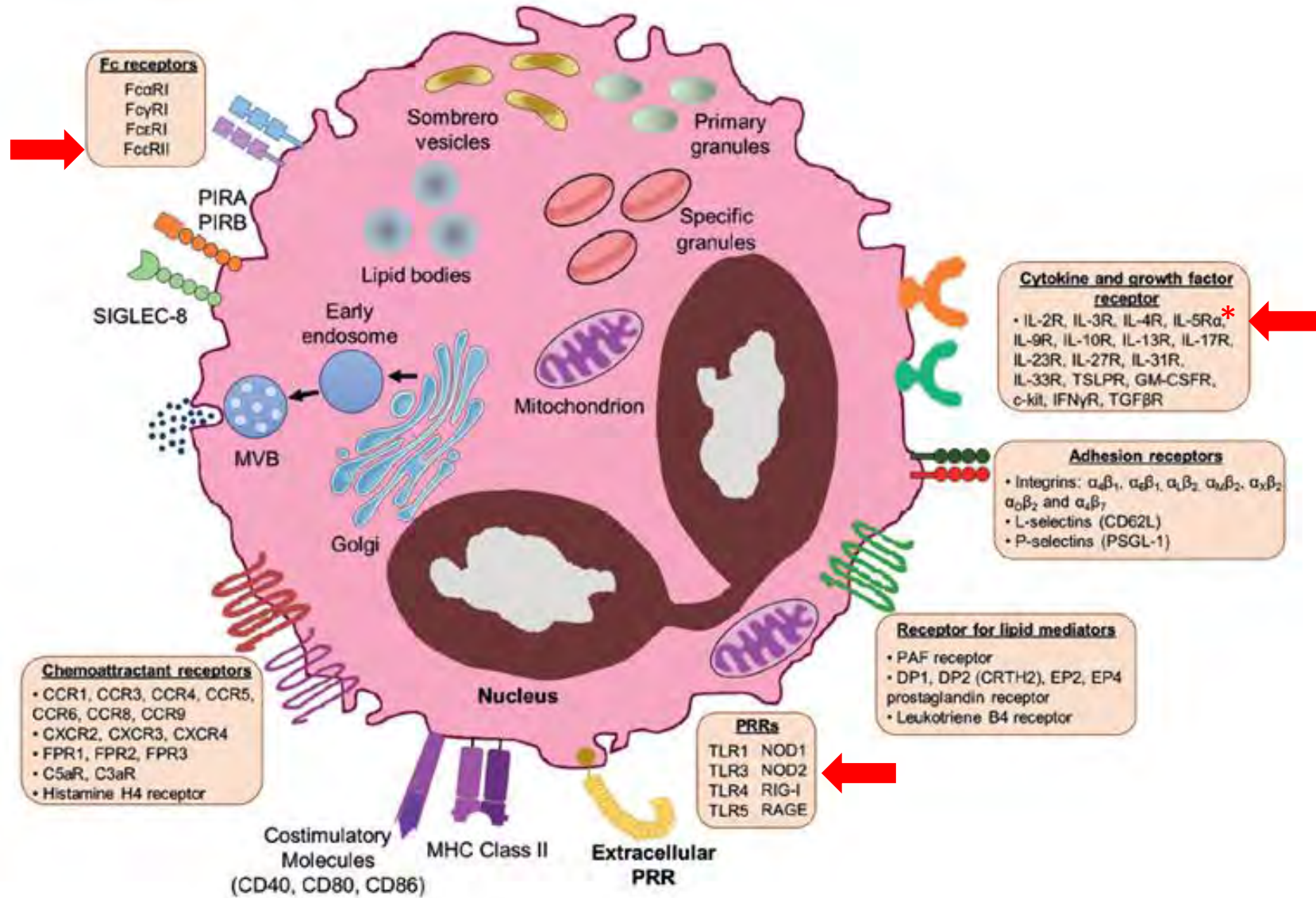
Eur Respir Rev 2022; 31: 210150

Az IL-5 mellett az IL-4 és IL-13 is fontos az eozinofil sejtek migrációjában

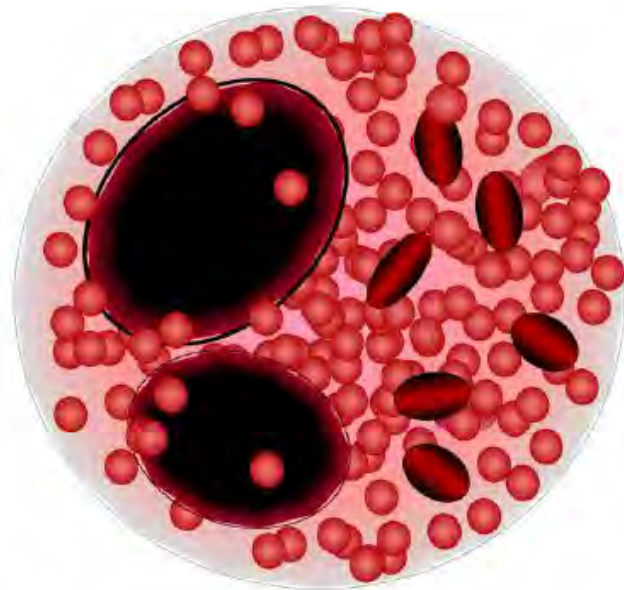

1. Gandhi NA, et al. *Nat Rev Drug Discov.* 2016;15(1):35-50. 2. De Vries IJ, et al. *J Allergy Clin Immunol.* 1998;102(3):461-468. 3. Boyce JA, et al. *Blood* 2002;99(8):2820-2896. 4. Shinkai A, et al. *J Immunol.* 1999;163(3):1602-1610. 5. Borchers MT, et al. *J Leukoc Biol.* 2002;71(6):1033-1041. 6. Rosenburg HR, et al. *J Allergy Clin Immunol.* 2007;119(6):1303-1310.

Az eozinofil sejtek receptorai

Az eozinofilek által termelt mediátorok

Cytokines:

IL-2, IL-3, IL-4, IL-5, IL-6, IL-10, IL-12, IL-13, **IL-31**
IFN γ , GM-CSF, TGF α,β , TNF α

Chemokines:

CCL3, CCL4, CCL5, CCL7, CCL8, CCL11,
CCL13, CXCL1, CXCL10, CXCL12

Lipid mediators:

LTC₄, LTD₄, LTE₄, TXB₂, PGE₁, PGE₂,
15-HETE, PAF

Growth factors:

NGF, PDGF, SCF, VEGF, EGF, APRIL

Granule proteins:

MBP, ECP, EDN, EPO

Oxidative metabolite: ROS

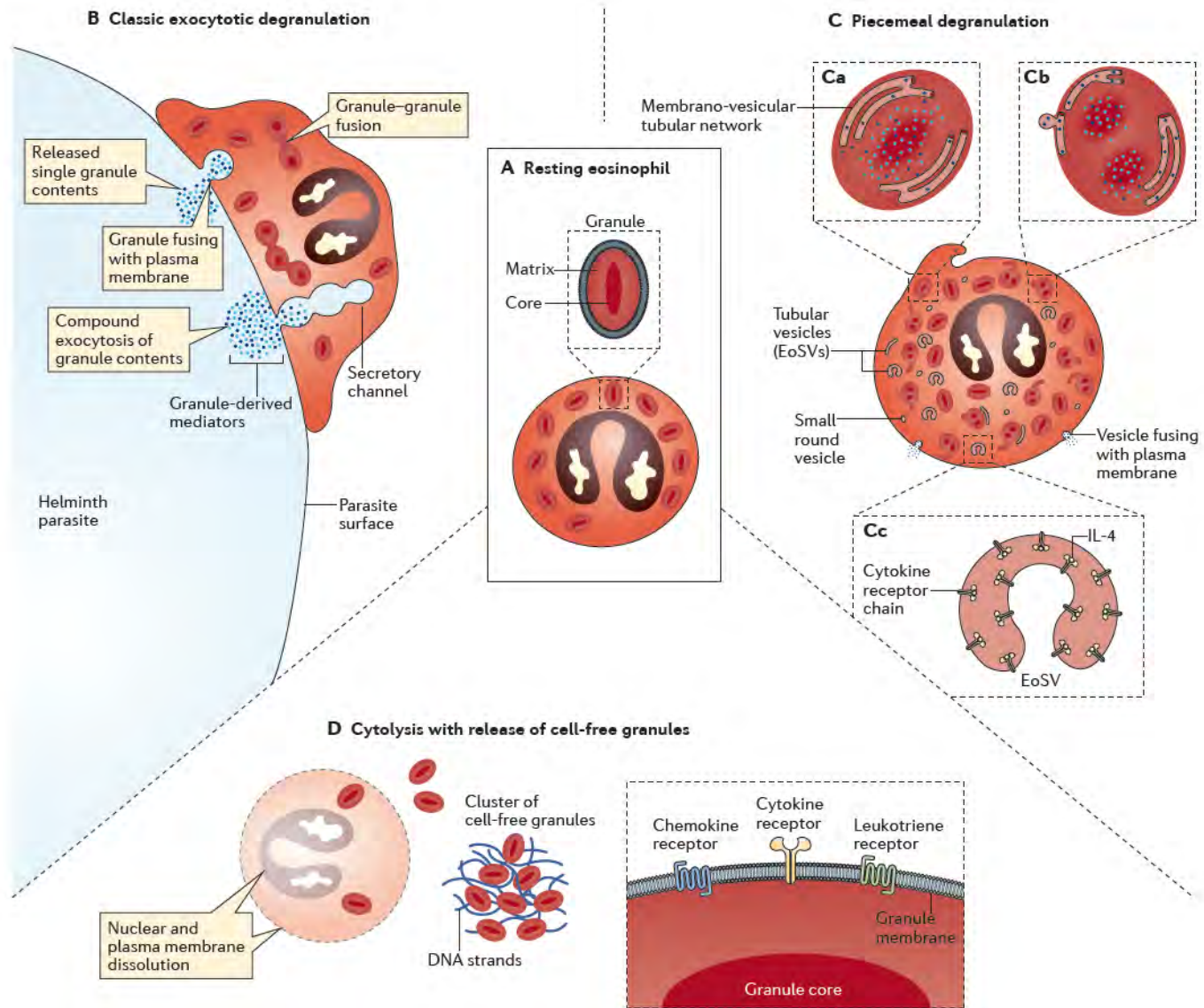
Neuro mediators:

NGF, VIP, substance P

Enzymes:

Acid phosphatase, collagenase, **MMP-9**
arylsulphatase B, histaminase,
phospholipase D, catalase, nonspecific,
esterases, IDO, KYN

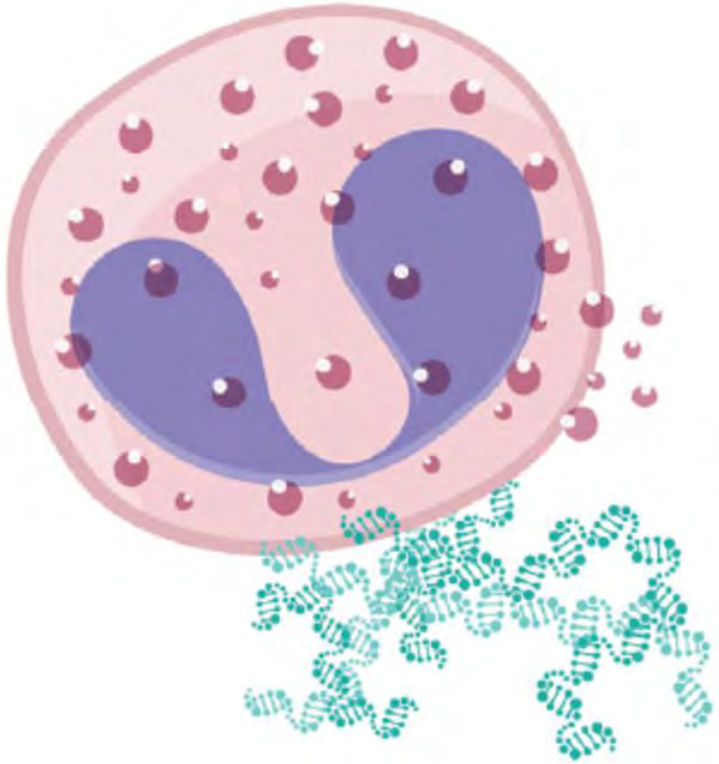
Az eozinofilek általi szekréció formái

Fertőzések elleni védelem

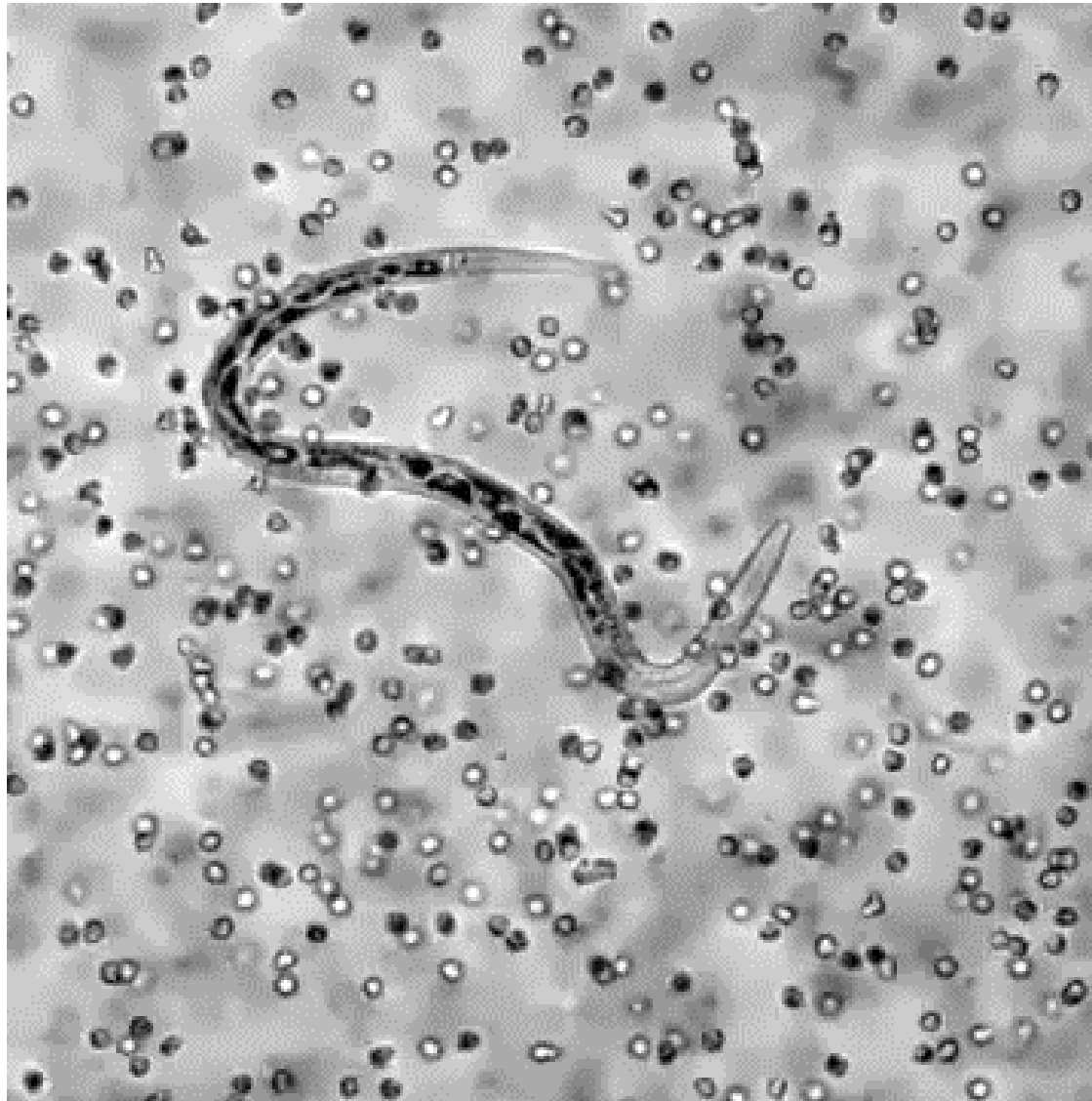
Az eozinofilek a kórokozók különböző típusai ellen is hatásosak lehetnek (1)

		Helminth toxicity	Antibacterial	Antiviral
EPX		✓	—	—
MBP		✓	✓	—
ECP		✓	✓	✓
EDN		—	—	✓
CLC/gal-10		—	—	—
EET		—	✓	—

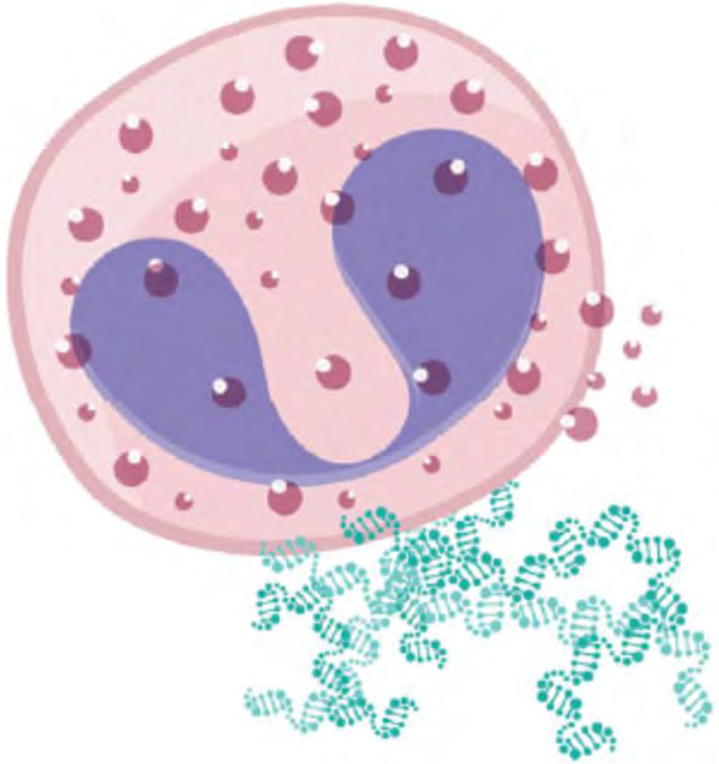
Mayo Clin Proc. 2021;96(10):2694-2707

- fő bázikus protein /MBP/
- eozinofil peroxidáz /EPO, EPX/
- eozinofil kationos protein /ECP/

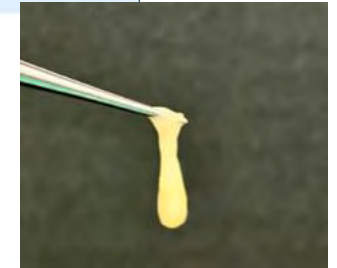
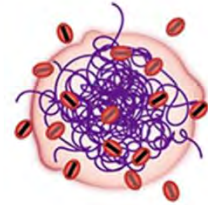
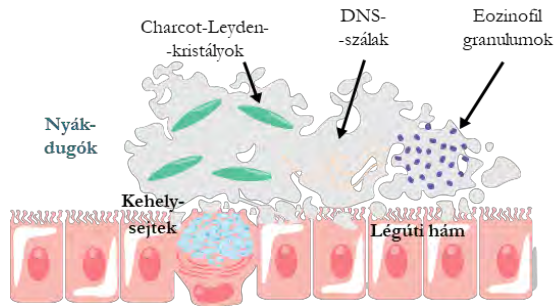
Medical Laboratory Vlog

Az eozinofilek a kórokozók különböző típusai ellen is hatásosak lehetnek (2)

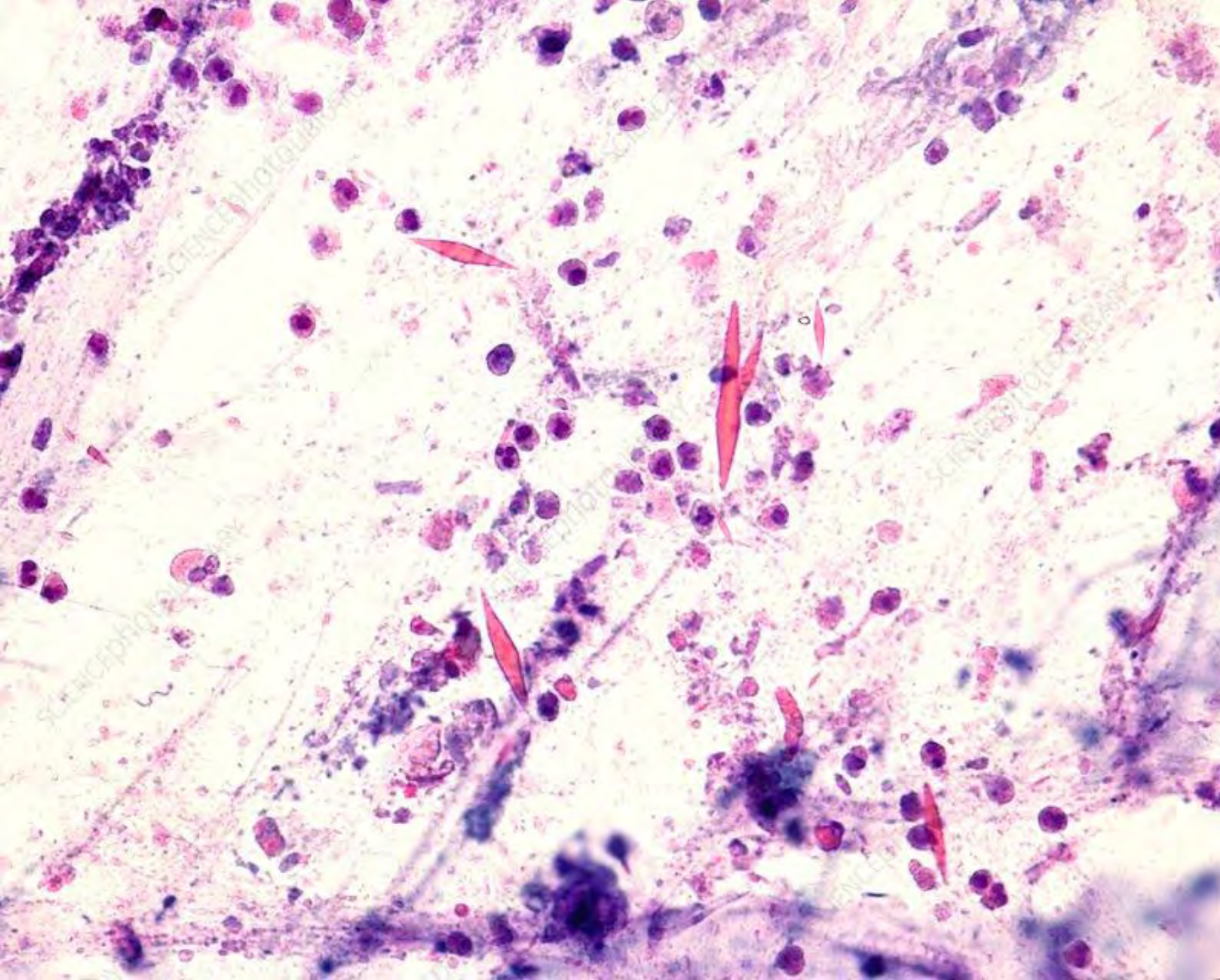

		 Helminth toxicity	 Antibacterial	 Antiviral
	EPX		—	—
	MBP			—
	ECP			
	EDN	—	—	
	CLC/gal-10	—	—	—
	EET	—		—

Mayo Clin Proc. 2021;96(10):2694-2707

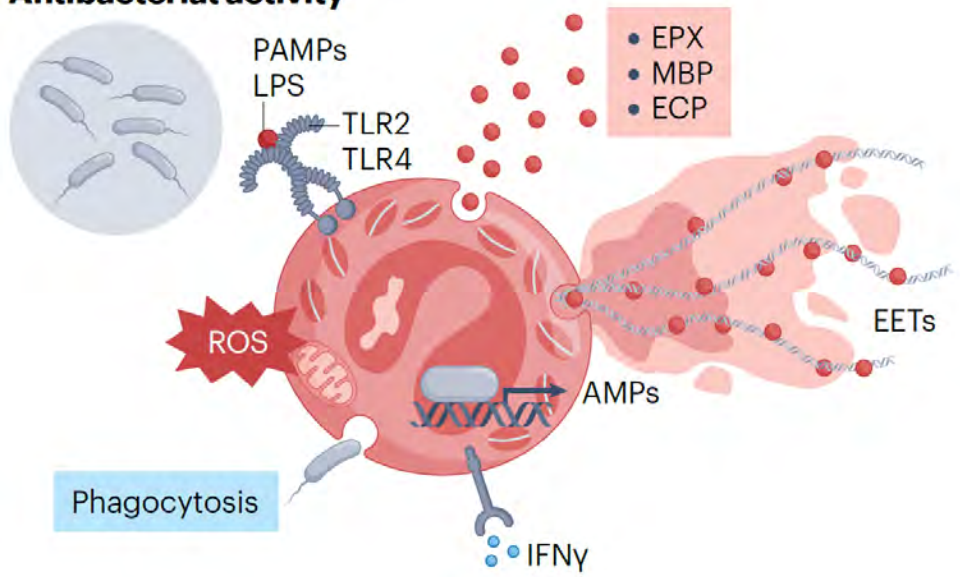

	EETs	NETs
Major structure	Chromatin fiber	Protease-modified chromatin fiber
Size (diameter)	30 nm	10 nm with globular domain
Granule proteins	Retain in intact granules	Associate with NETs
Water affinity	Hydrophobic	Hydrophilic
Viscosity	High	Low
Stability	High	Low
Spreadability	Hard	Ease

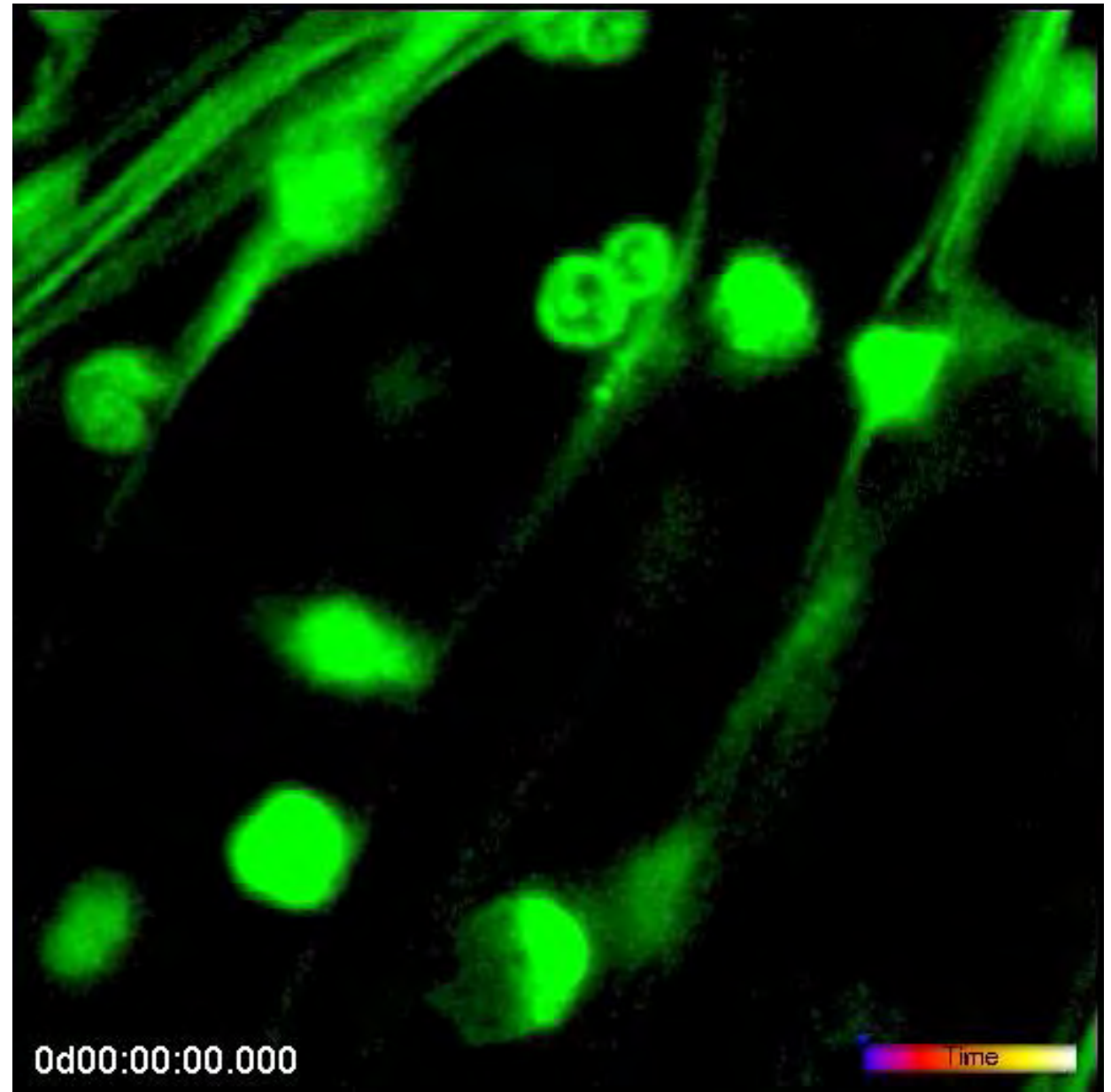

Charcot-Leyden kristályok

Antibacterial activity

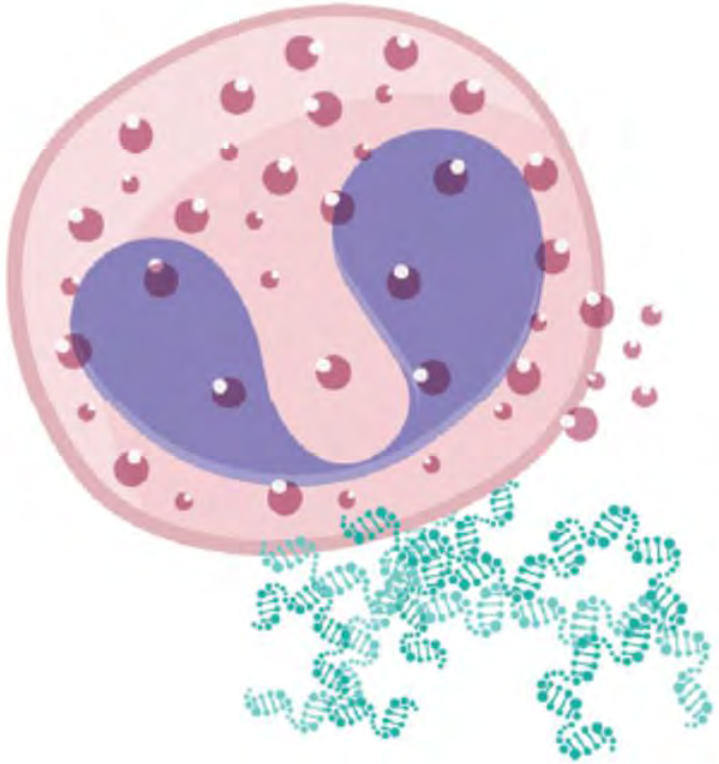

Nat Rev Immunol. 2024 Dec;24(12):858-877.

Nat Med 2008;14(9):949-953

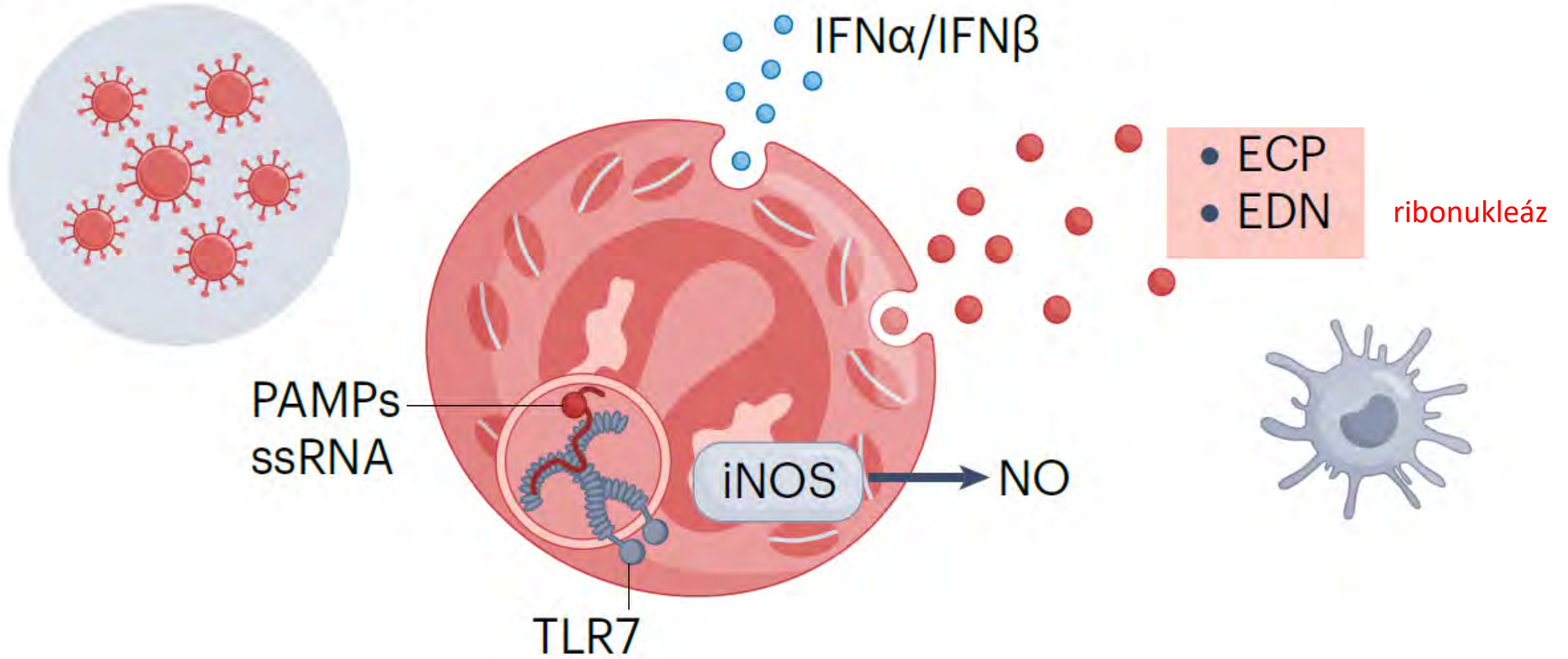
Az eozinofilek a kórokozók különböző típusai ellen is hatásosak lehetnek (3)

		Helminth toxicity	Antibacterial	Antiviral
	EPX	✓	—	—
	MBP	✓	✓	—
	ECP	✓	✓	✓
	EDN	—	—	✓
	CLC/gal-10	—	—	—
	EET	—	✓	—

Mayo Clin Proc. 2021;96(10):2694-2707

Antiviral activity

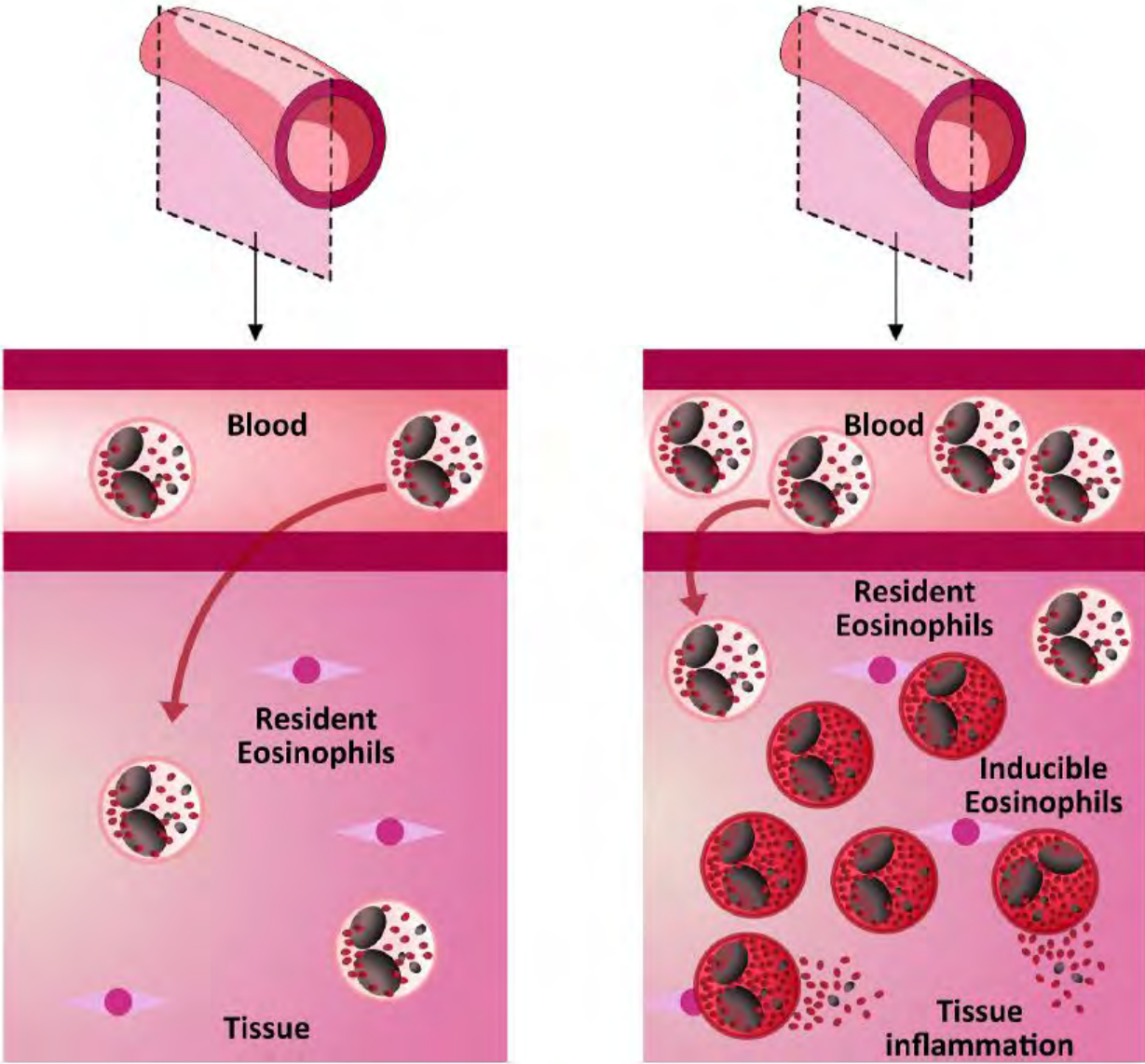

Nat Rev Immunol. 2024 Dec;24(12):858-877.

Homeosztatikus funkció

Eozinofil sejt altípusok

A szöveti rezidens/homeosztatikus eozinofil sejtek

T cells selection
Clearance of apoptotic cells
Half-life: 6 days

Thymus

Branching elaboration
Growing terminal end buds formation
Ductal growth during pregnancy
Half-life: N/A

Mammary gland

Plasma cells maintenance
IgA secretion
Th17 generation
T reg differentiation
Altered gut microbiota composition
Development of Peyer's patches
Intestinal mucus production
Oral tolerance induction
Half-life: 6 days

Intestine

Maintenance of alternatively activated macrophages
Sensitivity to insulin
Glucose tolerance
Protection against obesity
Thermogenic energy expenditure
Half-life: N/A

Adipose tissue

Lung immune homeostasis
Wound healing
Epithelial remodeling
Half-life: 36 hours

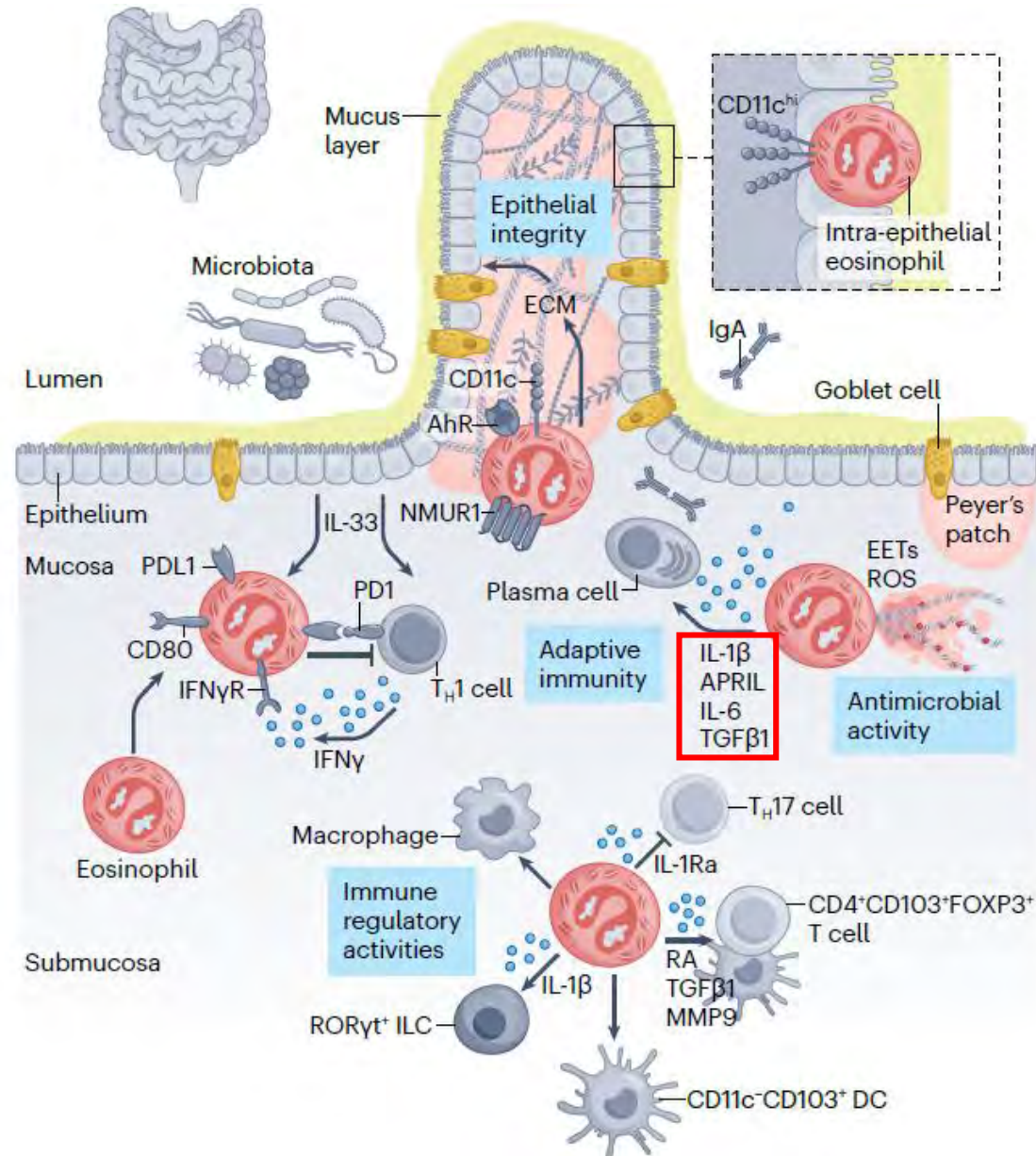
Lung

Endometrial maintenance
(also during infection)
Uterine repair and remodeling
Half-life: 6 days

Uterus

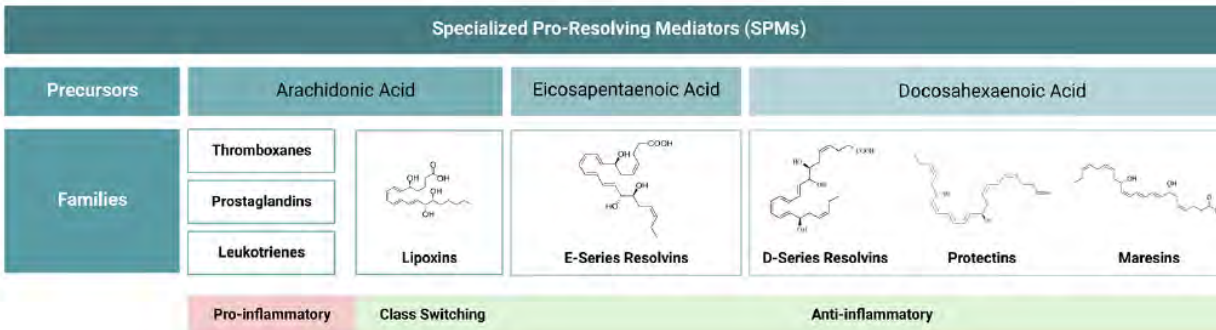
Szöveti rezidens eozinofil sejtek a gasztrointestinális traktusban

Nat Rev Immunol. 2024 Dec;24(12):858-877.

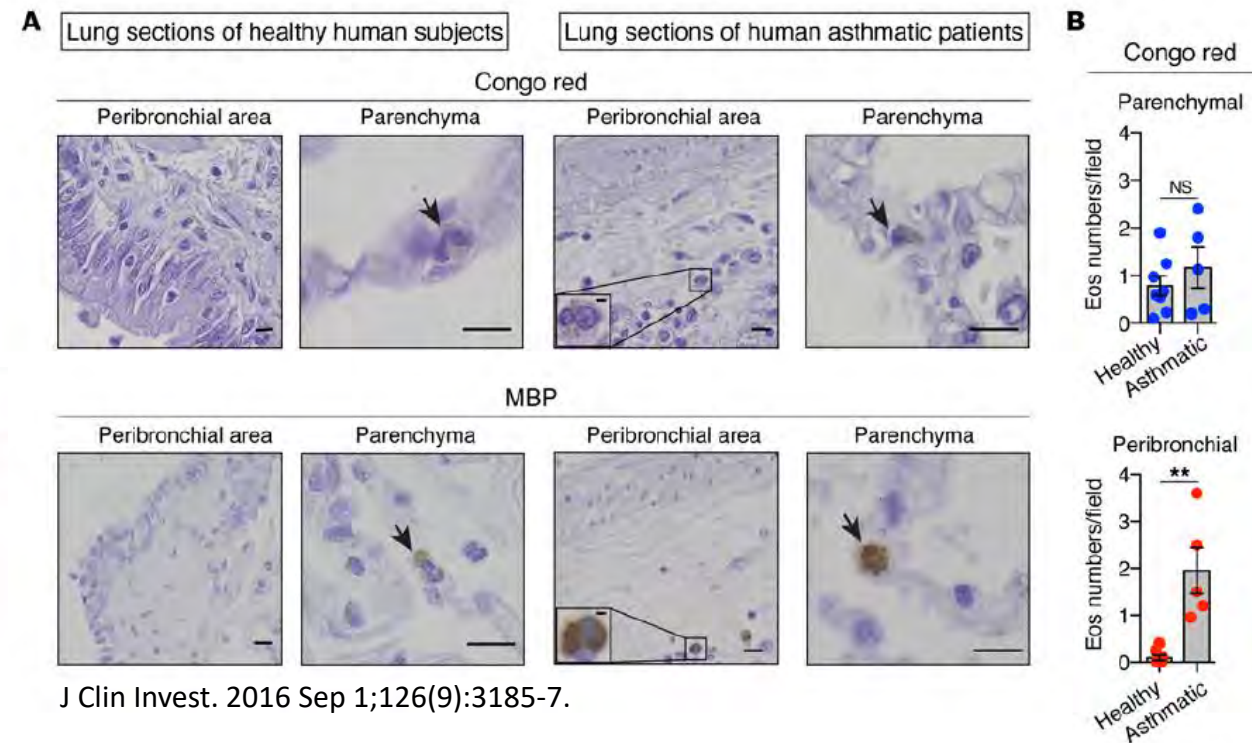
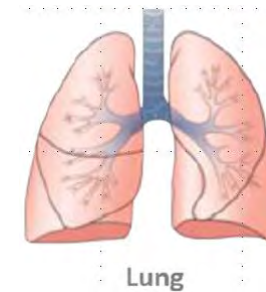
A tüdő-rezidens eozinofil sejtek legfontosabb tulajdonságai

Tulajdonság	iEos	rEos
Lokalizáció	Peribronchiális	Parenchyma
Allergén expozíció fokozza-e számukat a tüdőben?	Igen	Nem
Kifejeznek-e IL-5R α -t?	Igen	Igen
Aktivációjuk IL-5 függő-e?	Igen	Nem
Immunológiai szerep	Th2 $\uparrow$	Th2 $\downarrow$

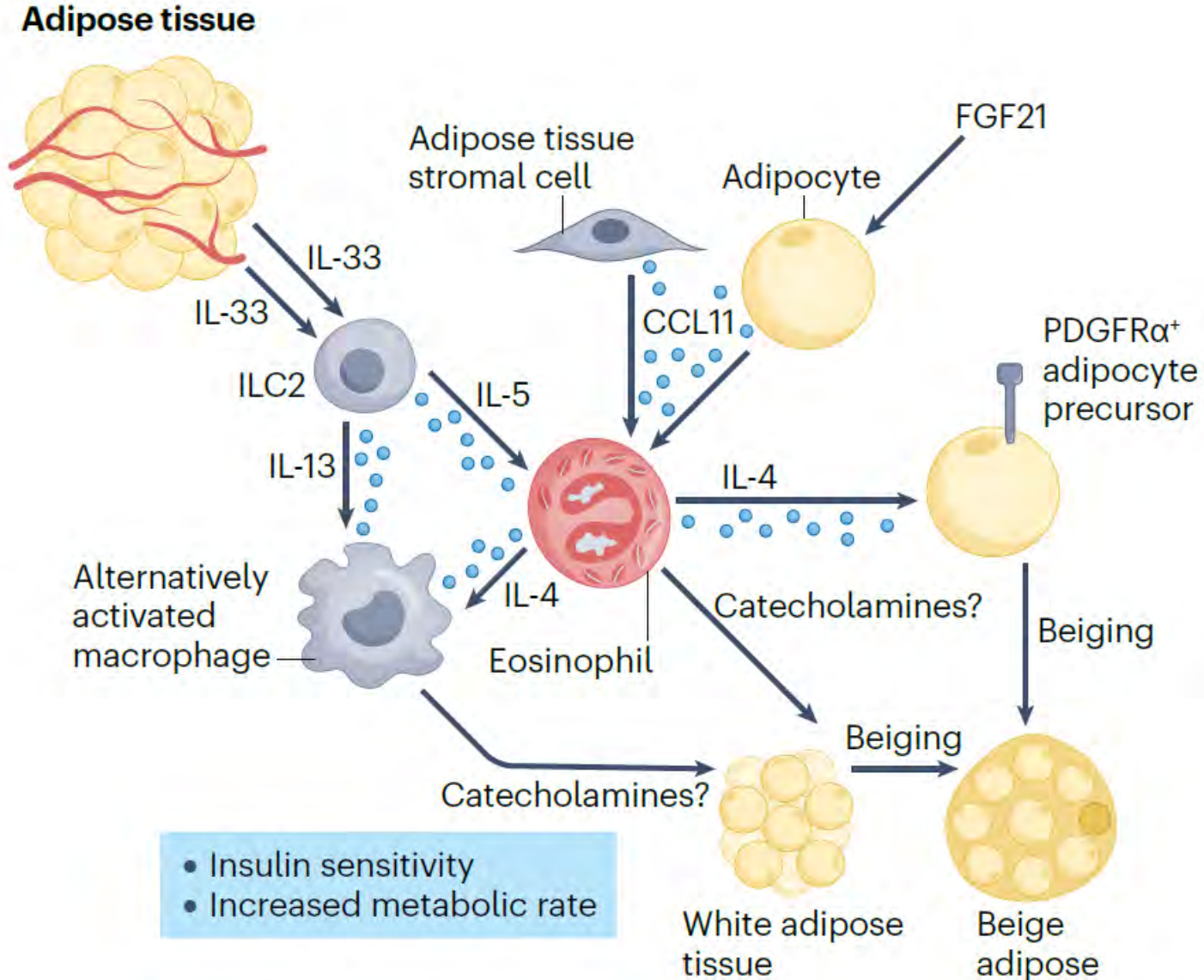
protectin D1

Eur. Respir. J. 2020; 56,1902354.

J Clin Invest. 2016 Sep 1;126(9):3185-7.

Eozinofil sejtek a zsírszövetben

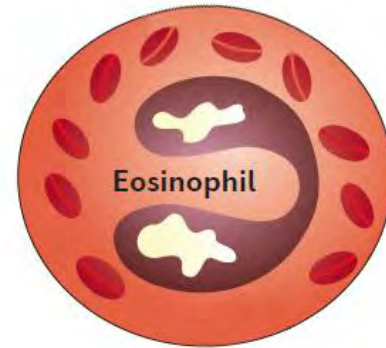
- Insulin sensitivity
- Increased metabolic rate

Nat Rev Immunol. 2024 Dec;24(12):858-877.

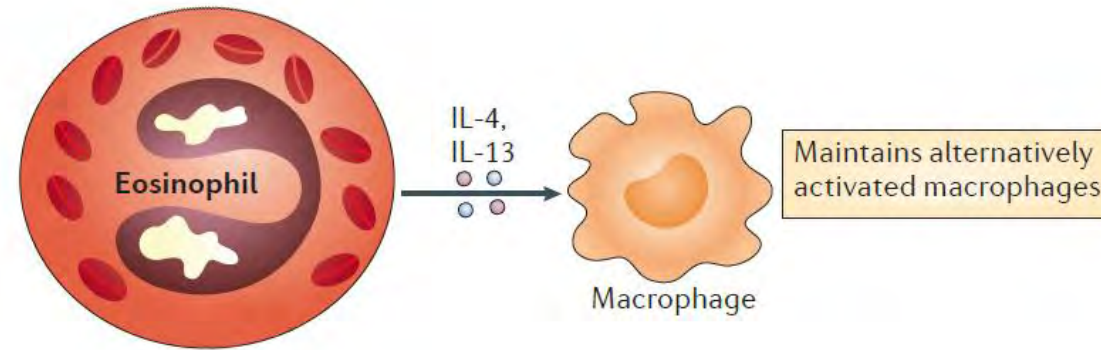
Immunreguláló funkció

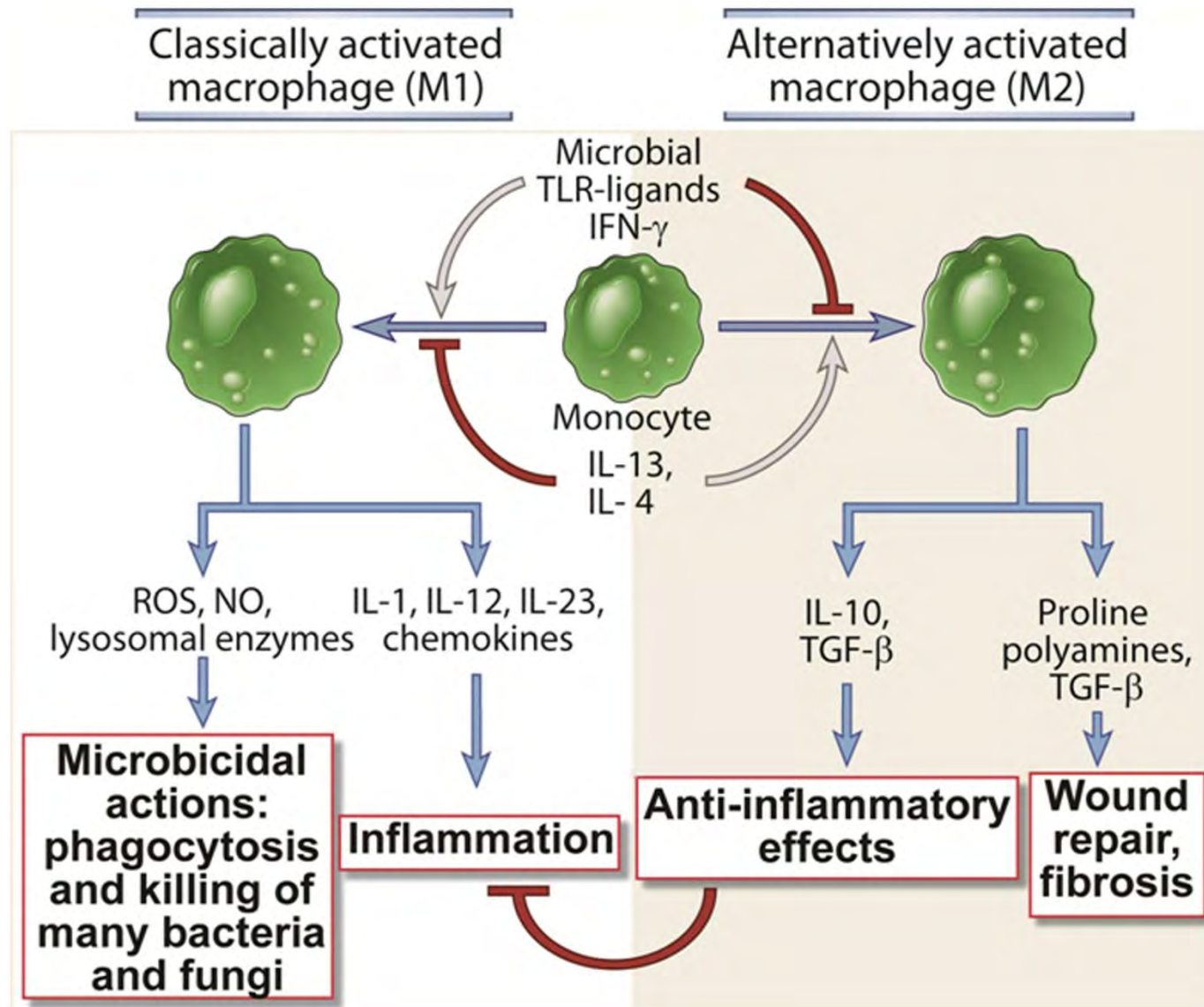
Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (1)

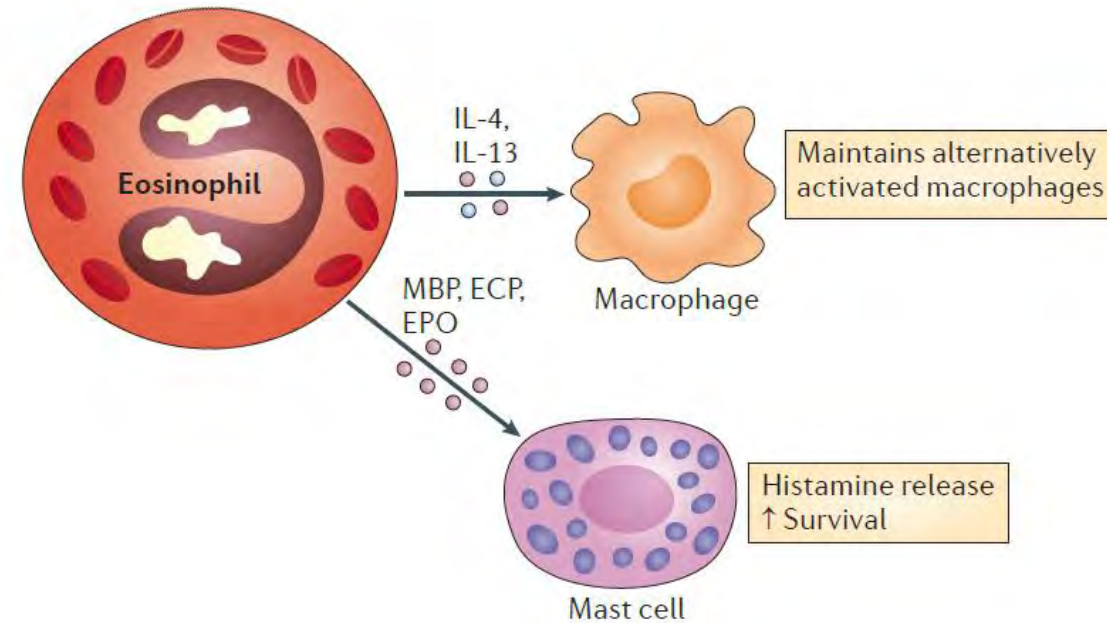
Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (1)

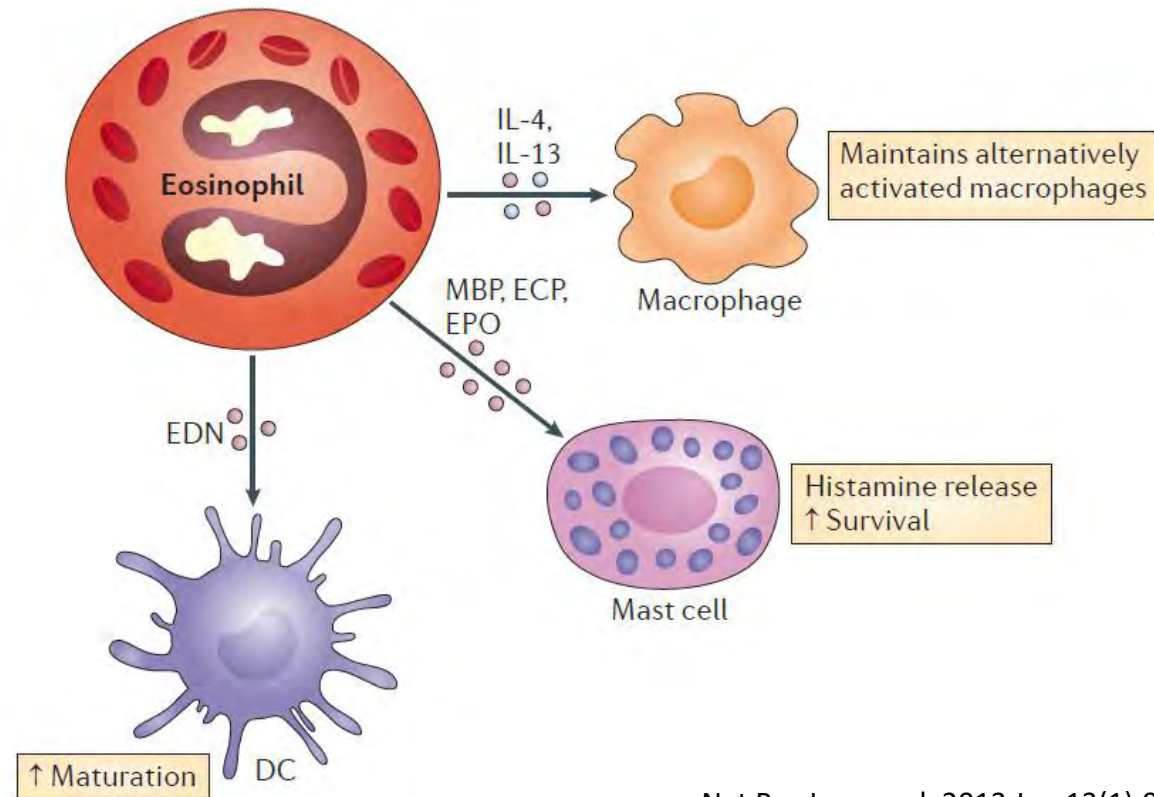
Klasszikus és alternatív makrofág aktiváció

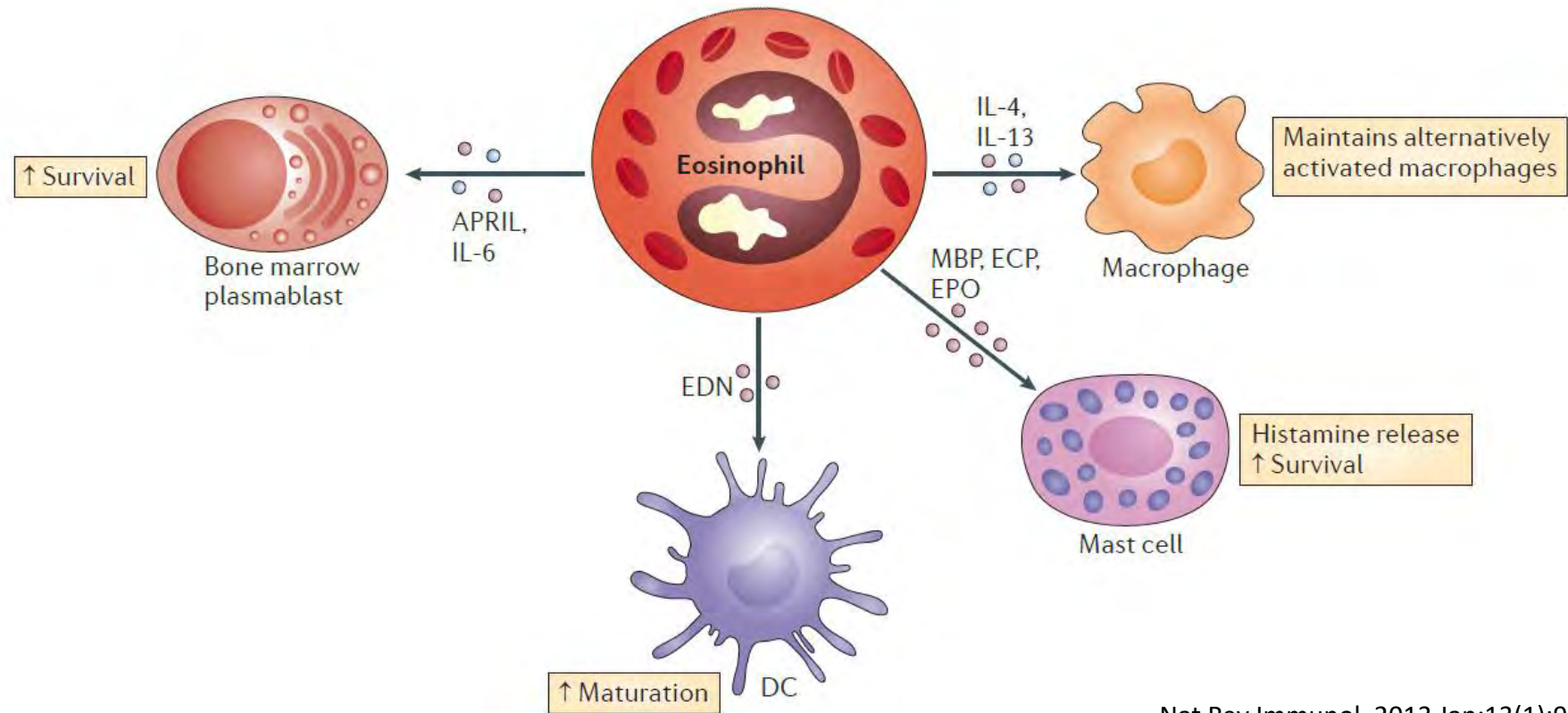
Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (2)

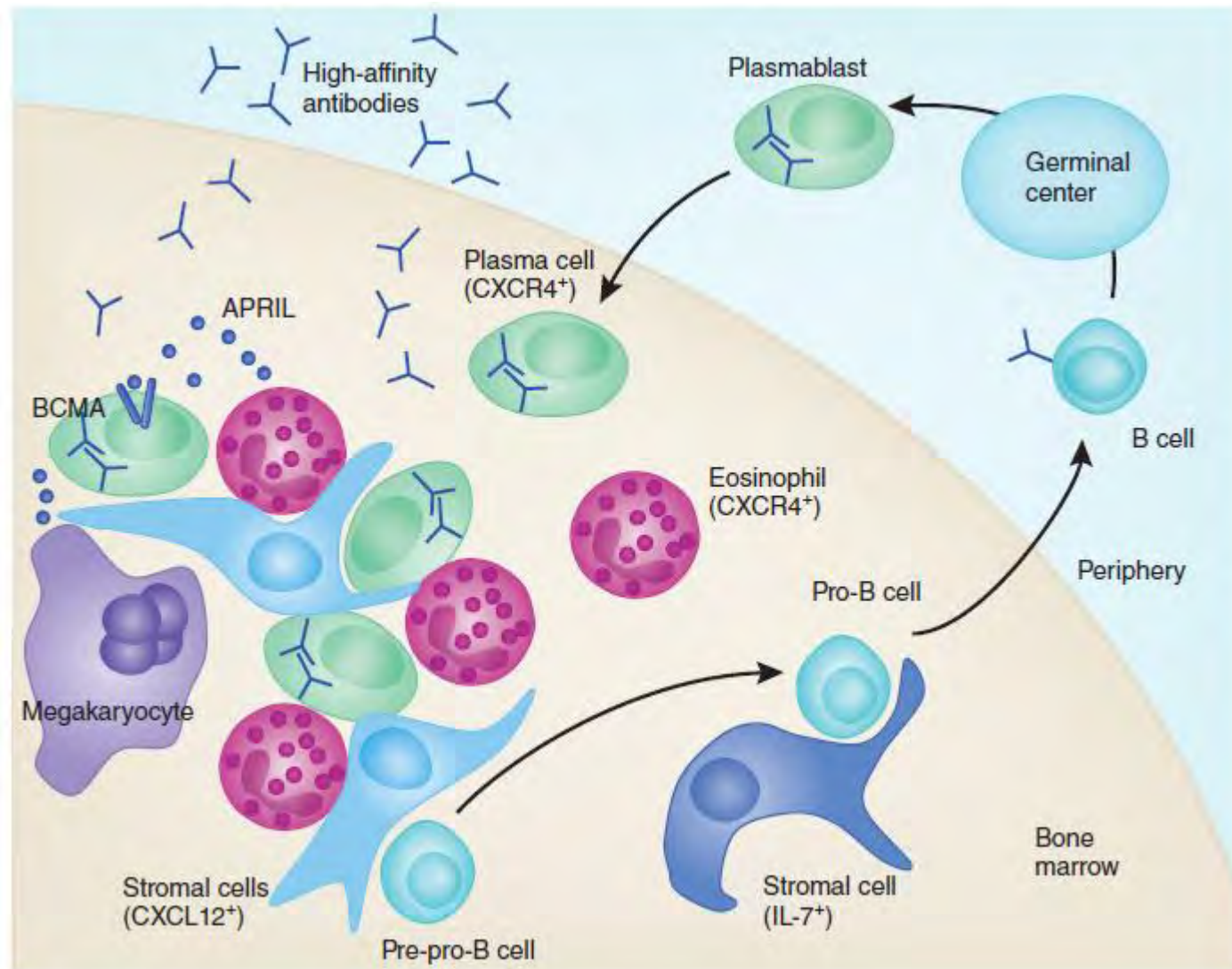
Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (3)

Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (4)

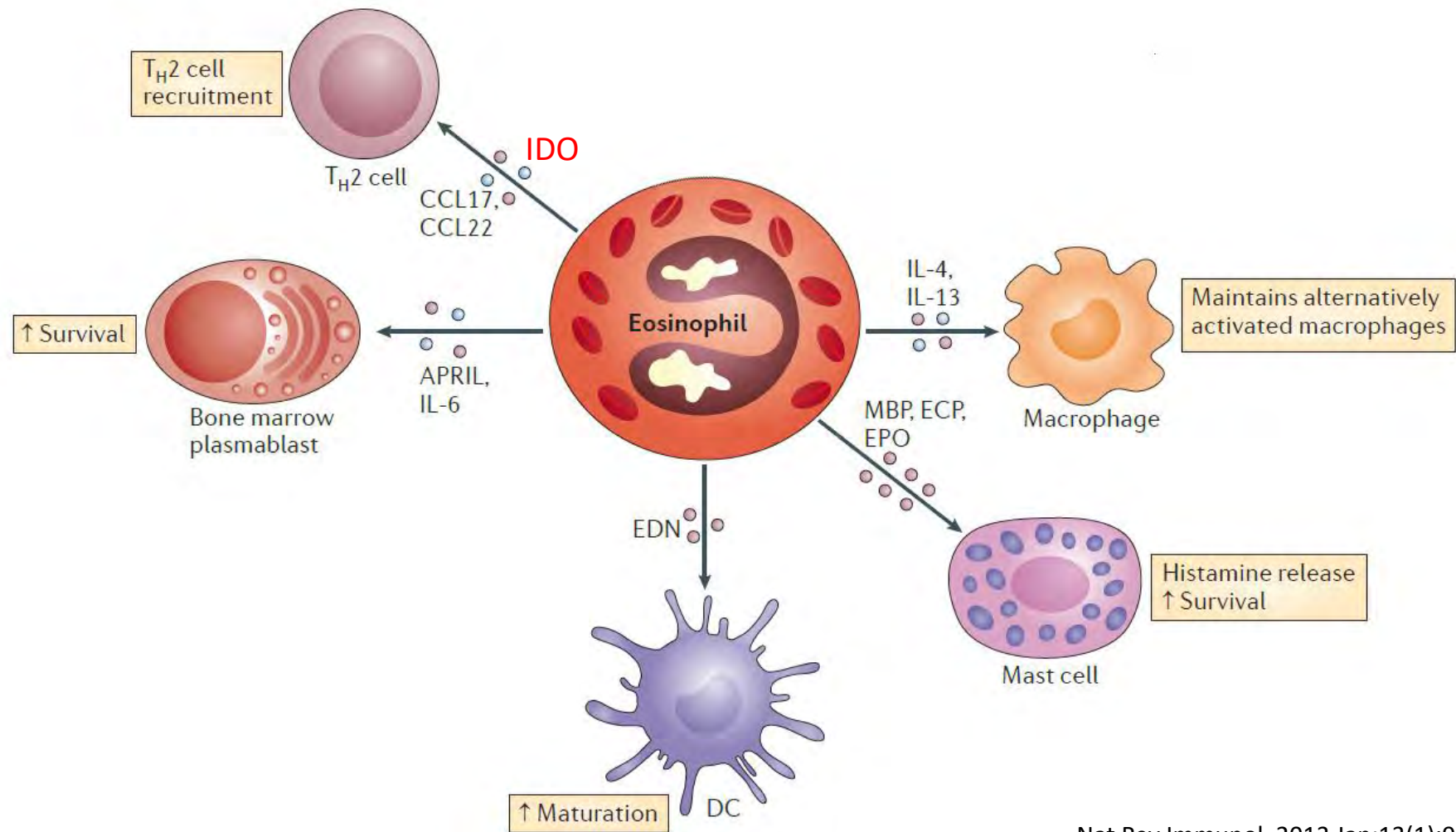

Hosszú életidejű plazmasejtek működésének támogatása

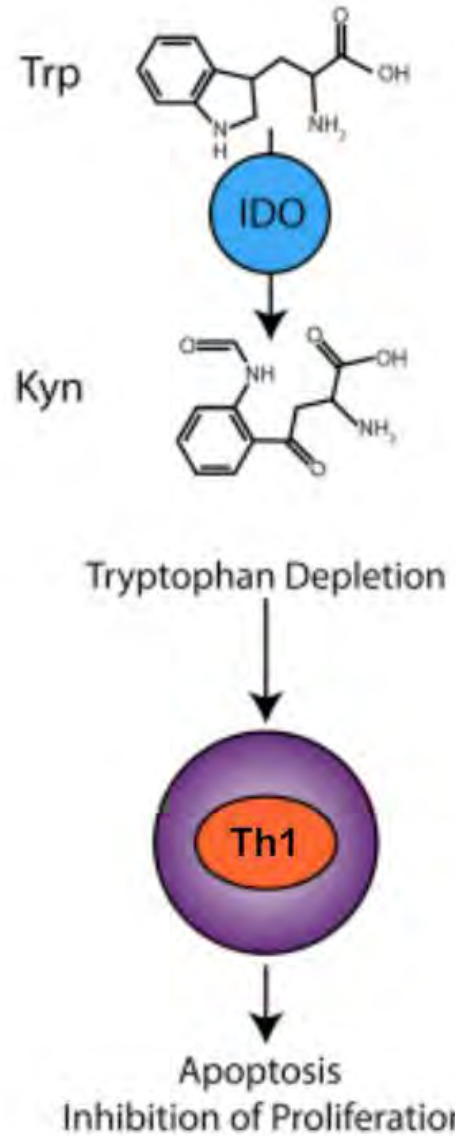

Nat Immunol. 2011 Feb;12(2):115-7

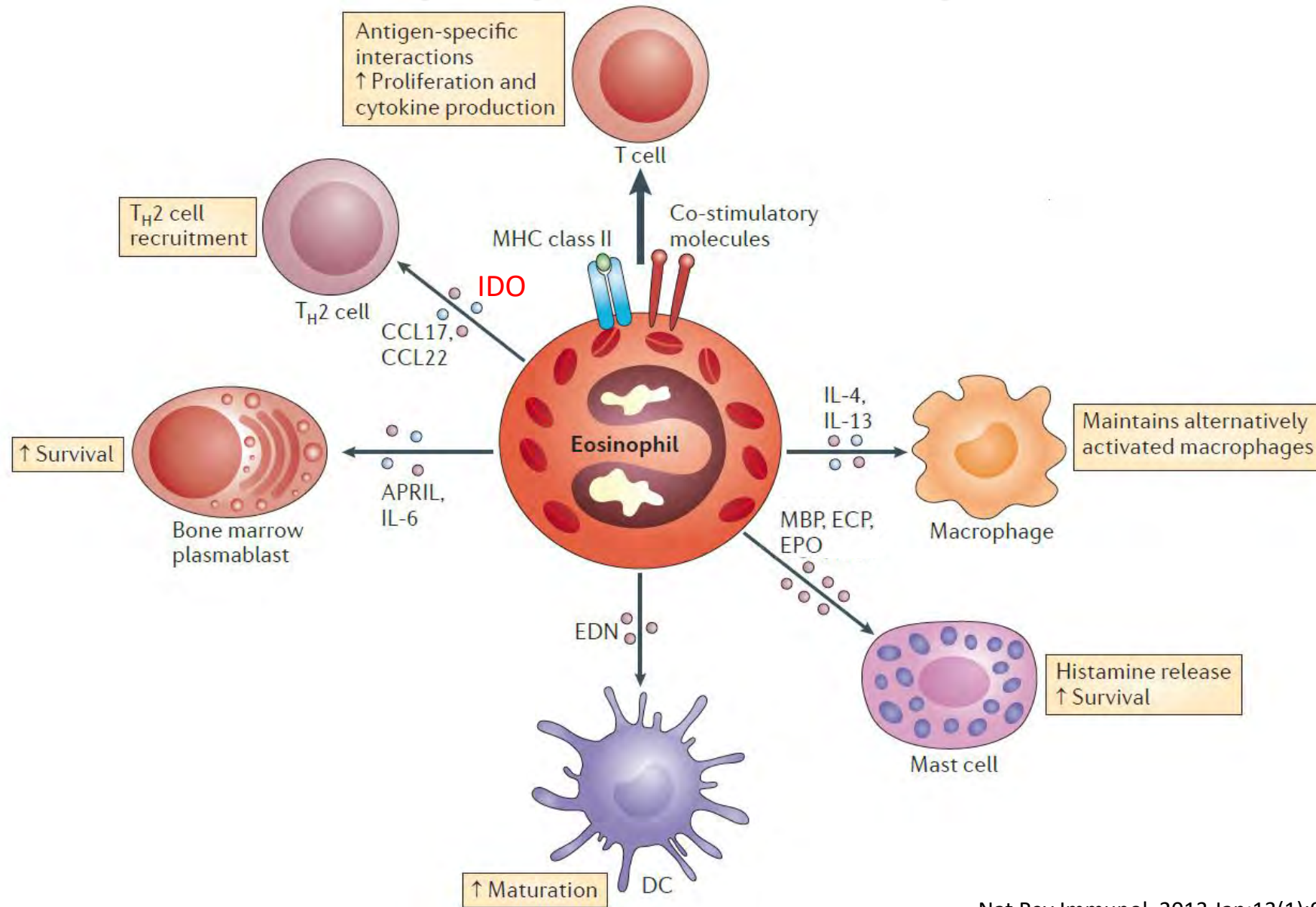
Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (5)

IDO: indolamin-2,3-dioxigenáz

Az eozinofilek befolyásolják más immunsejtek működését (6)

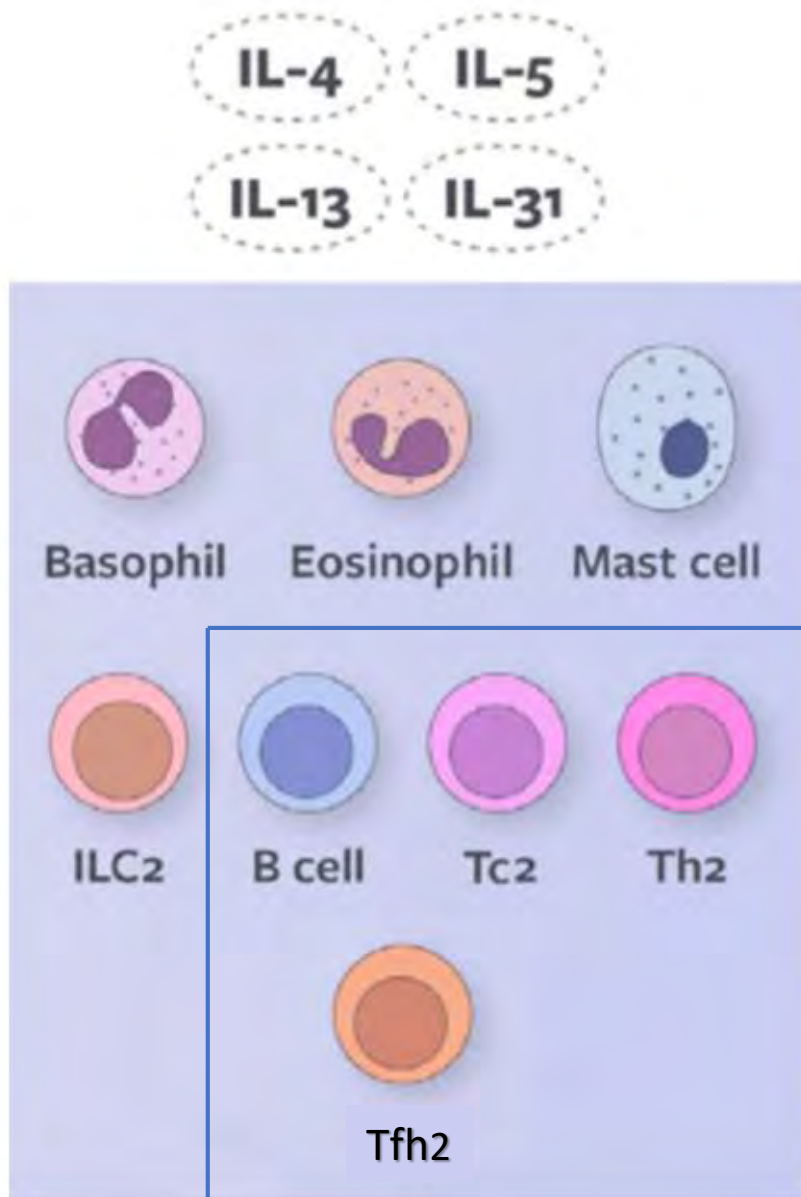
Patofiziológiás funkció

A mechanizmusuk alapján az immunválaszok 3 fő típusba oszthatók

INFLAMMATORY PATHWAY	TYPE 1	TYPE 2	TYPE 3
Primary immune cells	 Macrophage Th1 ILC1 NK	 Th2 ILC2 Mast cell Basophil Eosinophil	 Neutrophil Th17 ILC3
Key cytokines	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap; gap: 5px;"> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IFNγ</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">TNF</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-6</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-12</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-18</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-2</div> </div>	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap; gap: 5px;"> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-4</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-5</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-13</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-31</div> </div>	<div style="display: flex; flex-wrap: wrap; gap: 5px;"> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-17</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-6</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-22</div> <div style="background-color: #ccc; padding: 2px;">IL-23</div> </div>
Function	<ul style="list-style-type: none"> • Antitumor activity • Cellular immunity: antiviral/antibacterial • Suppression of type 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Humoral immunity: antiparasitic helminths • Neutralizes toxins • Regulates wound repair and regeneration • Suppression of type 1 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulation of intestinal epithelial barrier • Responses to extracellular bacteria and fungi

A 2-es típusú gyulladás meghatározó citokinjei és sejtjei

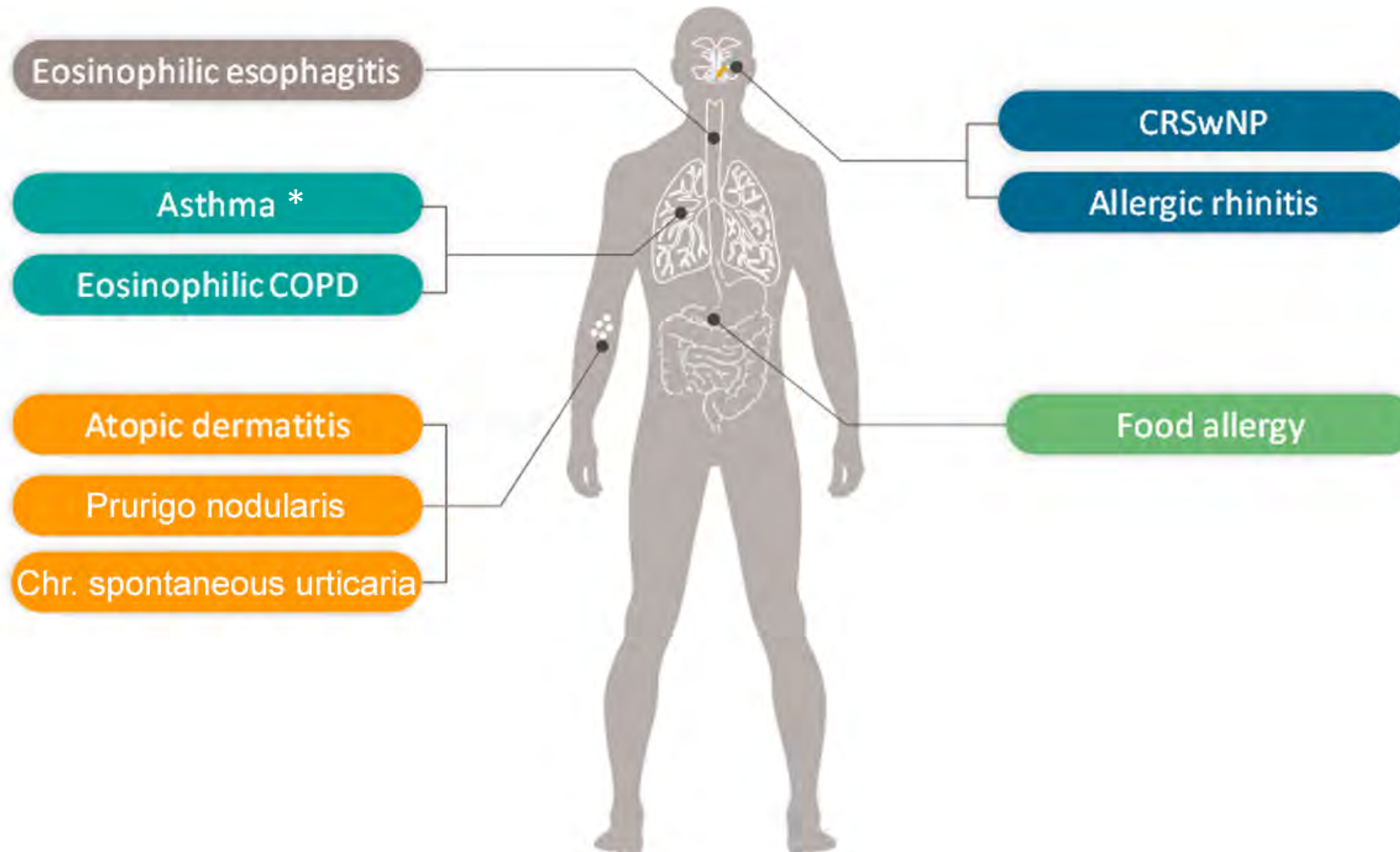

ILC2: a 2. csoportba tartozó veleszületett limfoid sejt

Tc2: 2-es típusú CD8⁺ citotoxikus T sejt

Tfh2: 2-es típusú follikuláris helper T sejt

A 2-es típusú gyulladás domináns szerepével jellemezhető betegségek

Ezek a betegségek a közös patomechanizmus miatt gyakran komorbiditásként jelentkeznek

Asthma

CRSwNP

Atopic dermatitis

~50% of patients with CRSwNP have severe asthma

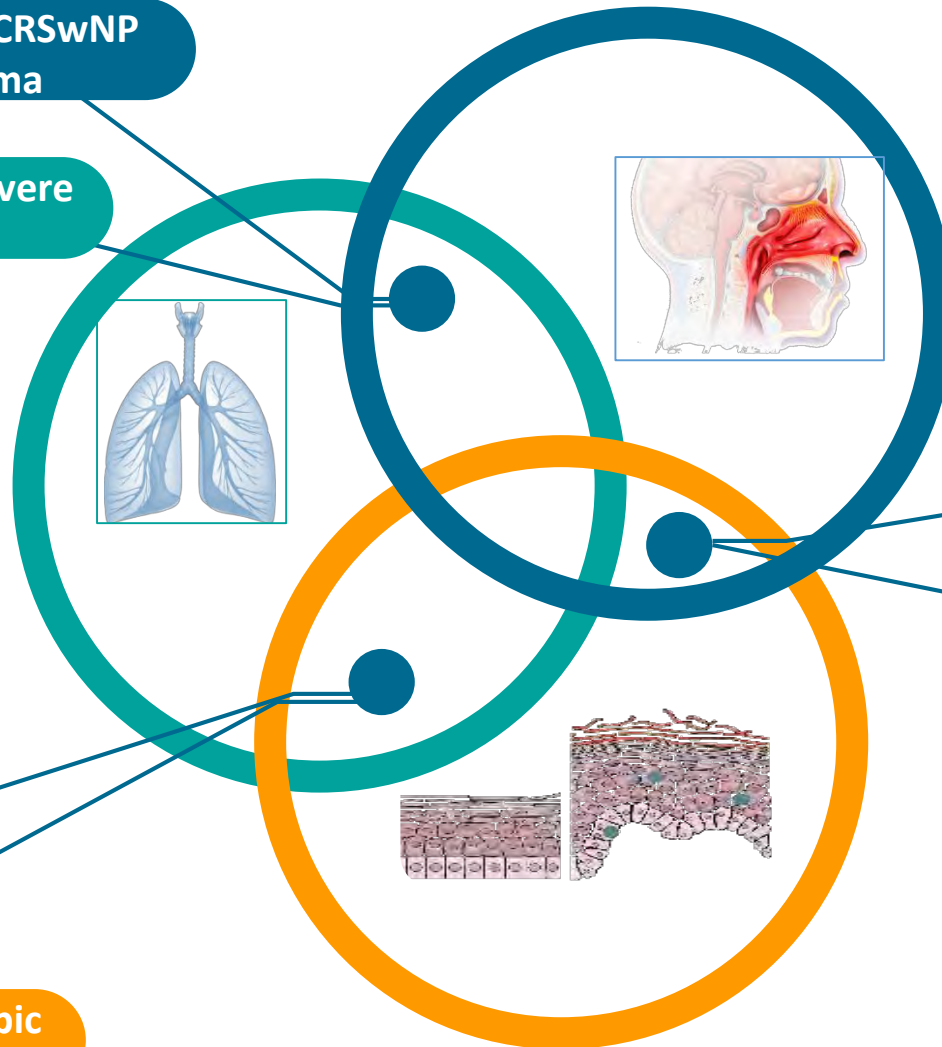
~30–45% of patients with severe asthma have CRSwNP

~17% of patients with CRSwNP have atopic dermatitis

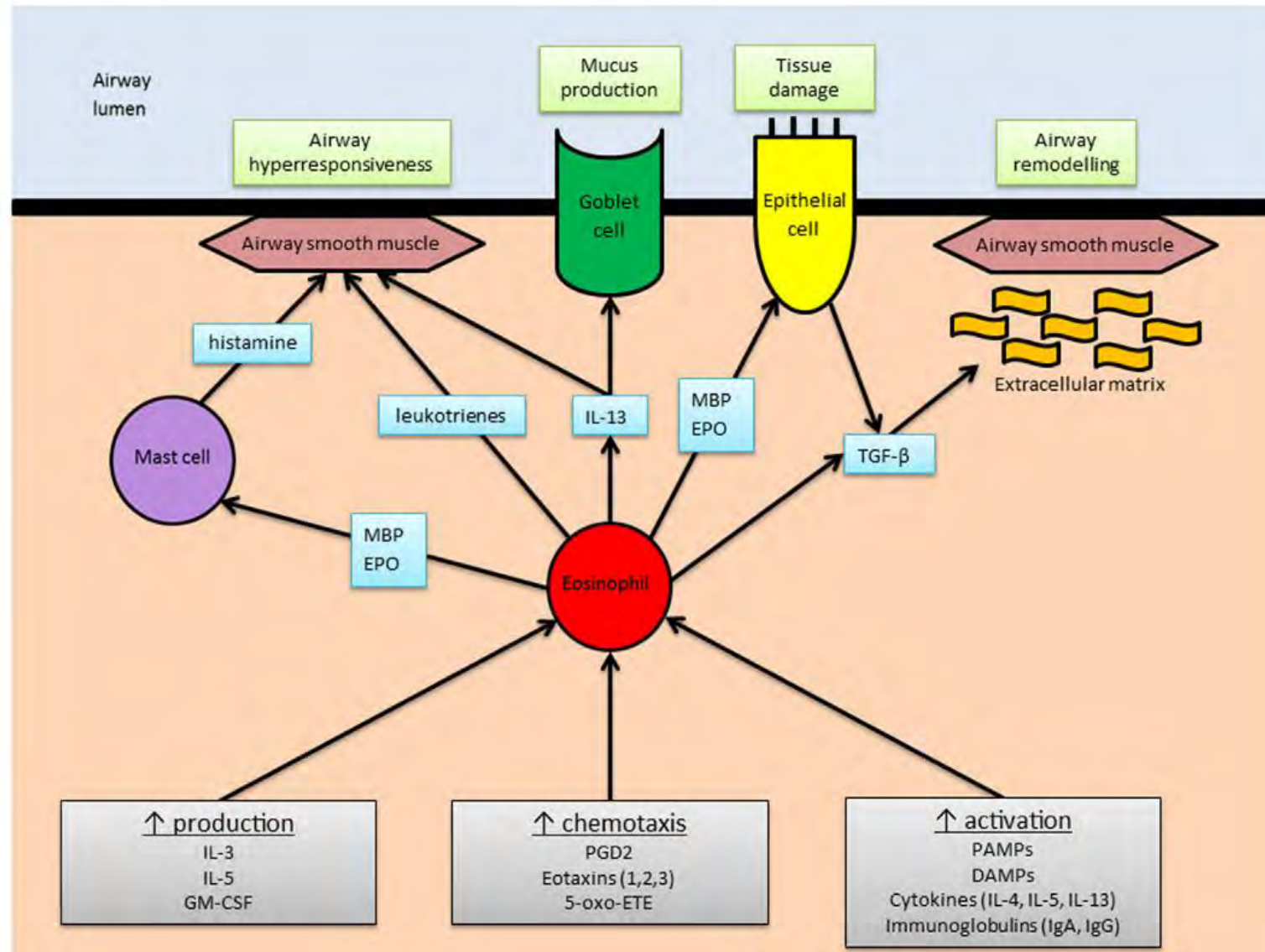
~13% of patients with atopic dermatitis have CRSwNP

~10–35% of patients with severe asthma have atopic dermatitis

~40–50% of patients with atopic dermatitis have asthma

Eozinofil sejtek szerepe asztmában

Az IL-4 és az IL-13 hozzájárulnak a hámsejtek barrier funkciójának további károsodásához

Alsó légutak

Az IL-4 és az IL-13 csökkenti a bronchiális epitheliális sejtek közötti szoros kapcsolatok fehérjéinek expresszióját

In vitro tenyésztett humán sejtek¹

In vivo egér model²

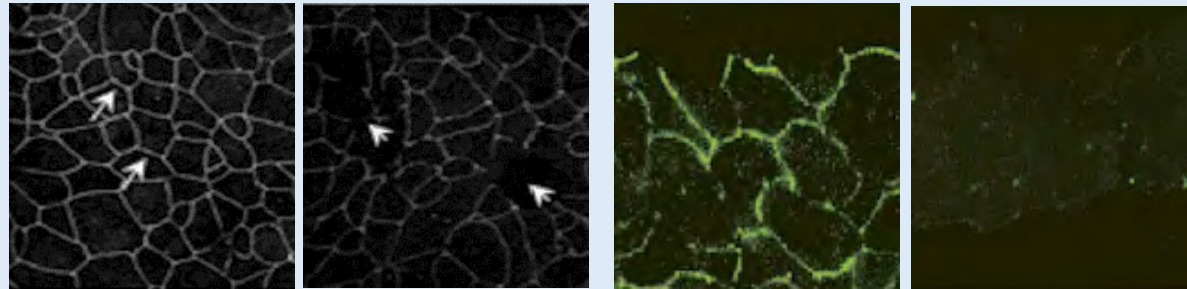
Kontroll

IL-4

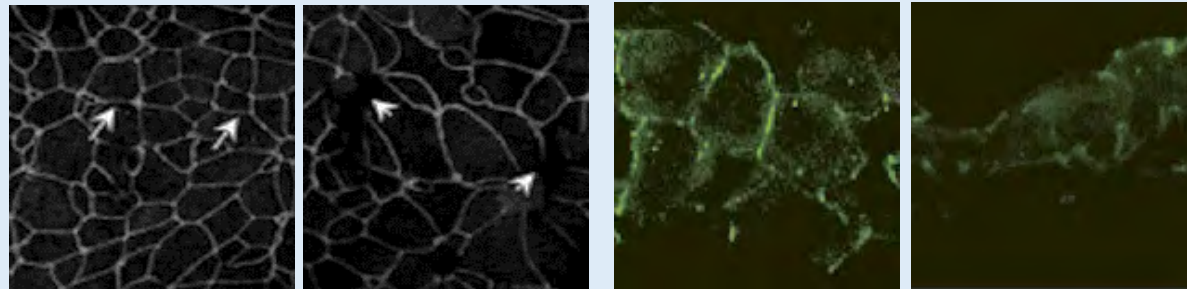
Kontroll

IL-13

Occludin

ZO-1

Felső légutak

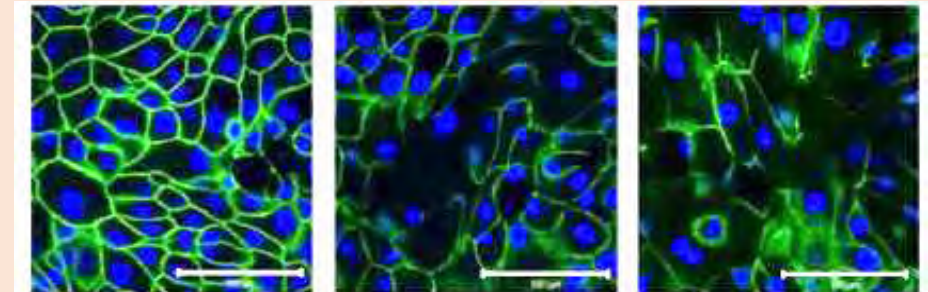
Az IL-4 és az IL-13 csökkenti a szoros kapcsolatok fehérjéinek expresszióját *in vitro* tenyésztett humán szinonazális hámsejt kultúrákban^{3,4}

Kontroll

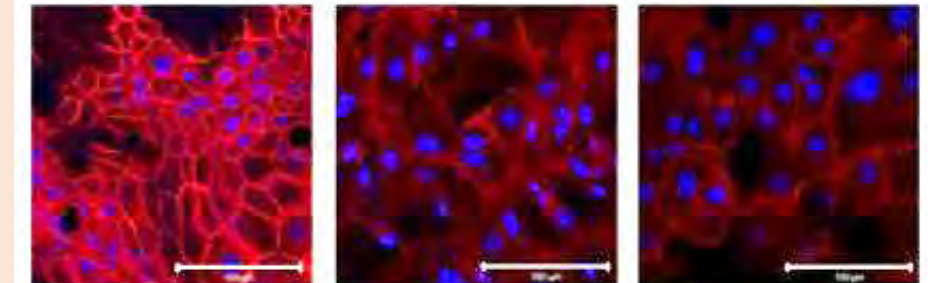
IL-4

IL-13

JAM-A

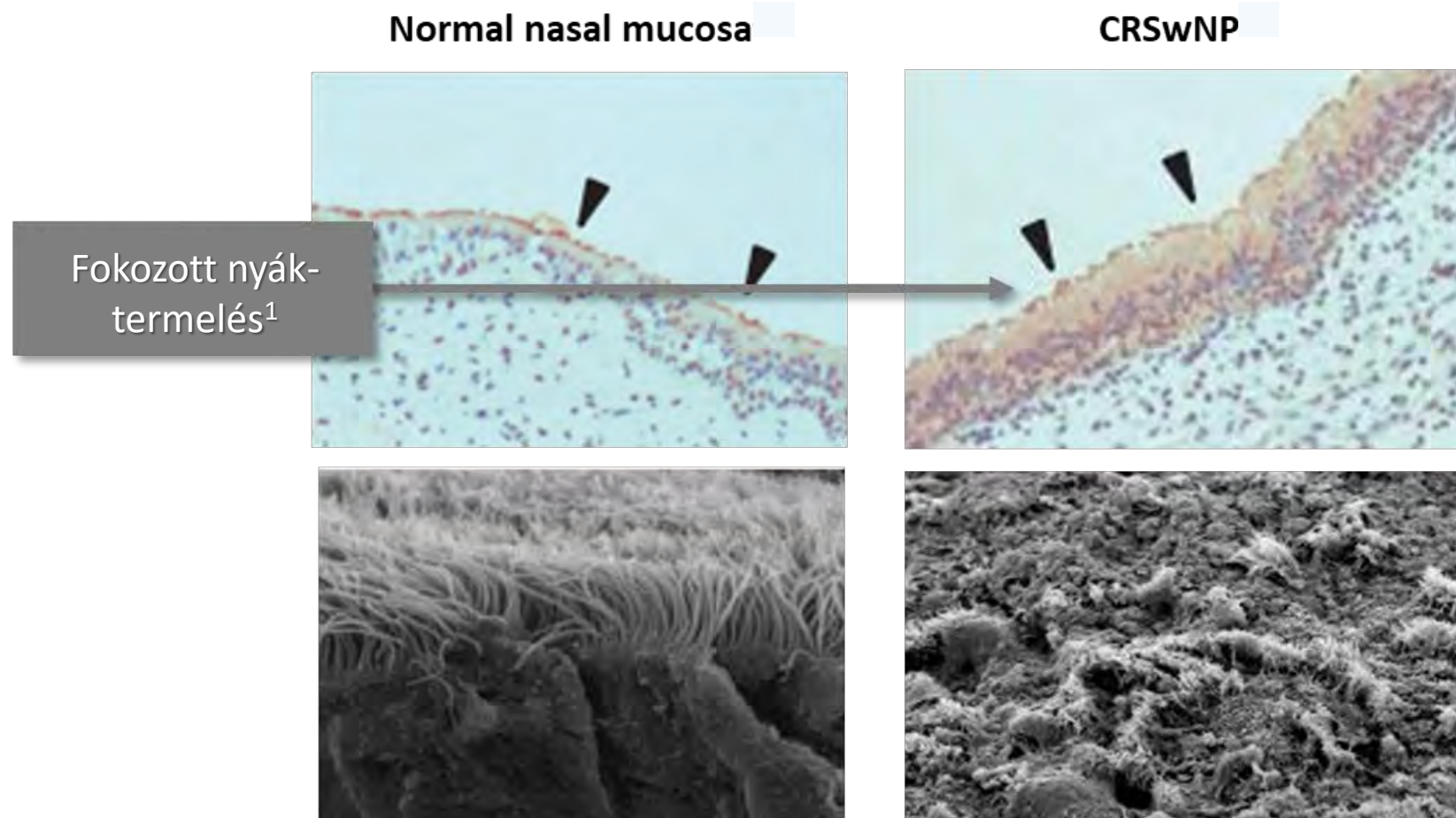
E-cadherin

JAM-A = junctional adhesion molecule-A; ZO-1 = zonula occludens-1

1. Saatian B, et al. *Tissue Barriers*. 2013;1:e24333; 2. Sugita K, et al. *J Allergy Clin Immunol*. 2018;141:300–310;
3. Wise SK, et al. *Int Forum Allergy Rhinol*. 2014;4:361–370; 4. Georas SN, et al. *J Allergy Clin Immunol*. 2014;134:509–520;

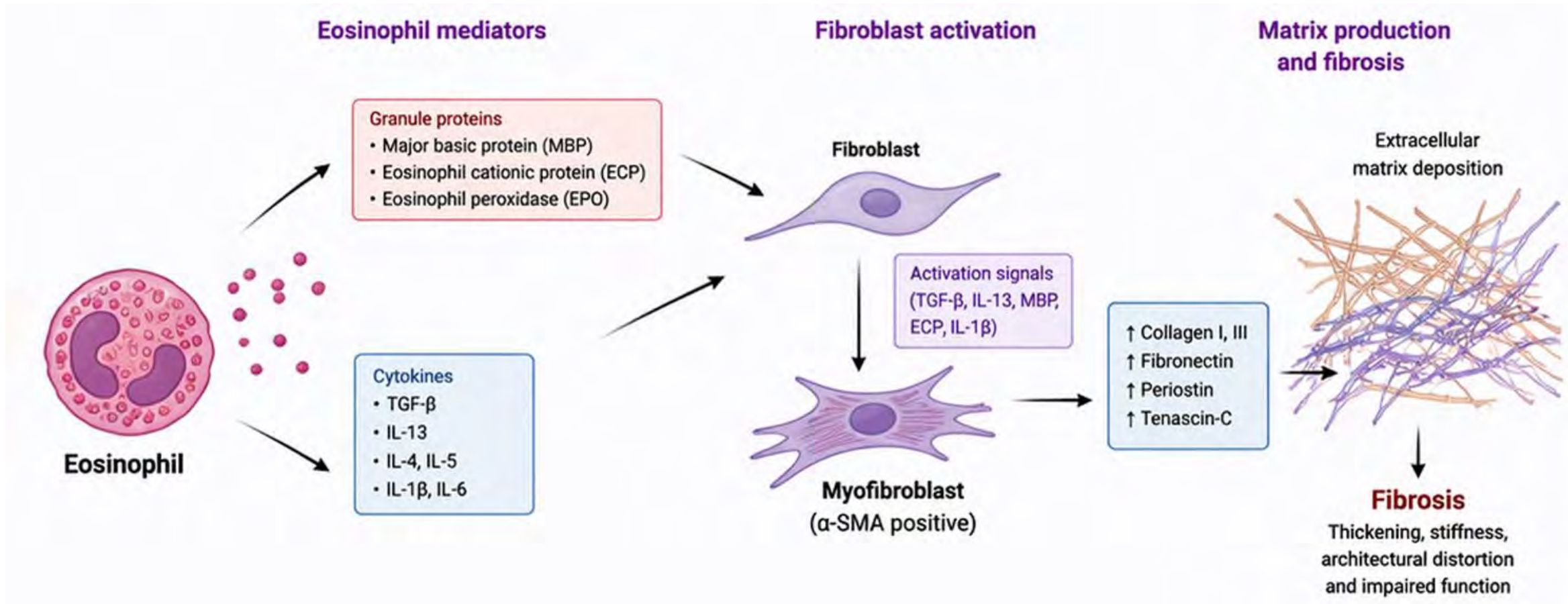
Az IL-13 kehelysejt hiperpláziát, fokozott nyákképződést vált ki, és gátolja a csillósörös hámsejtek differenciálódását

CRSwNP = chronic rhinosinusitis with nasal polyp

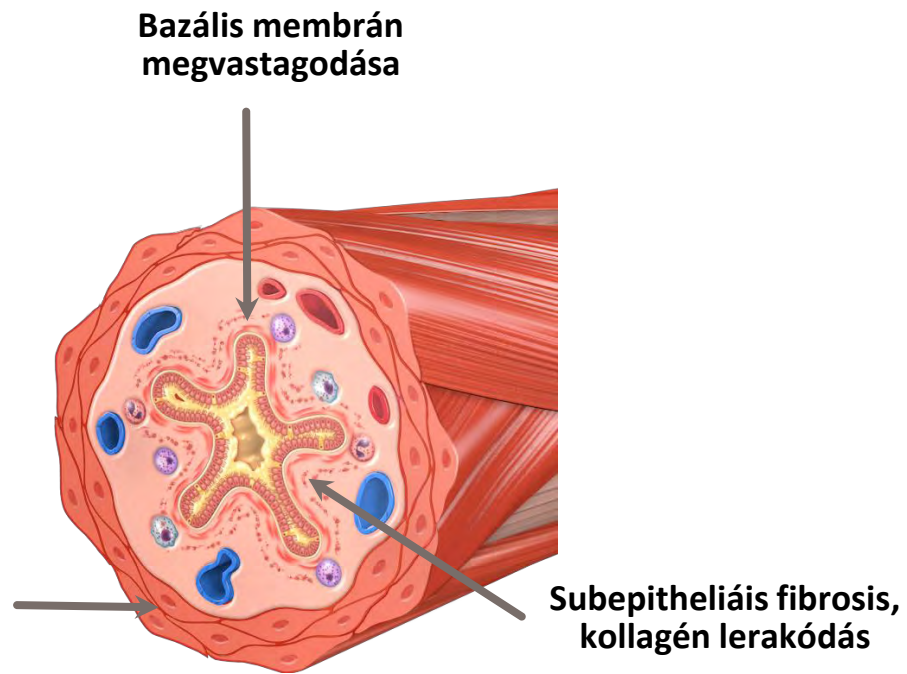
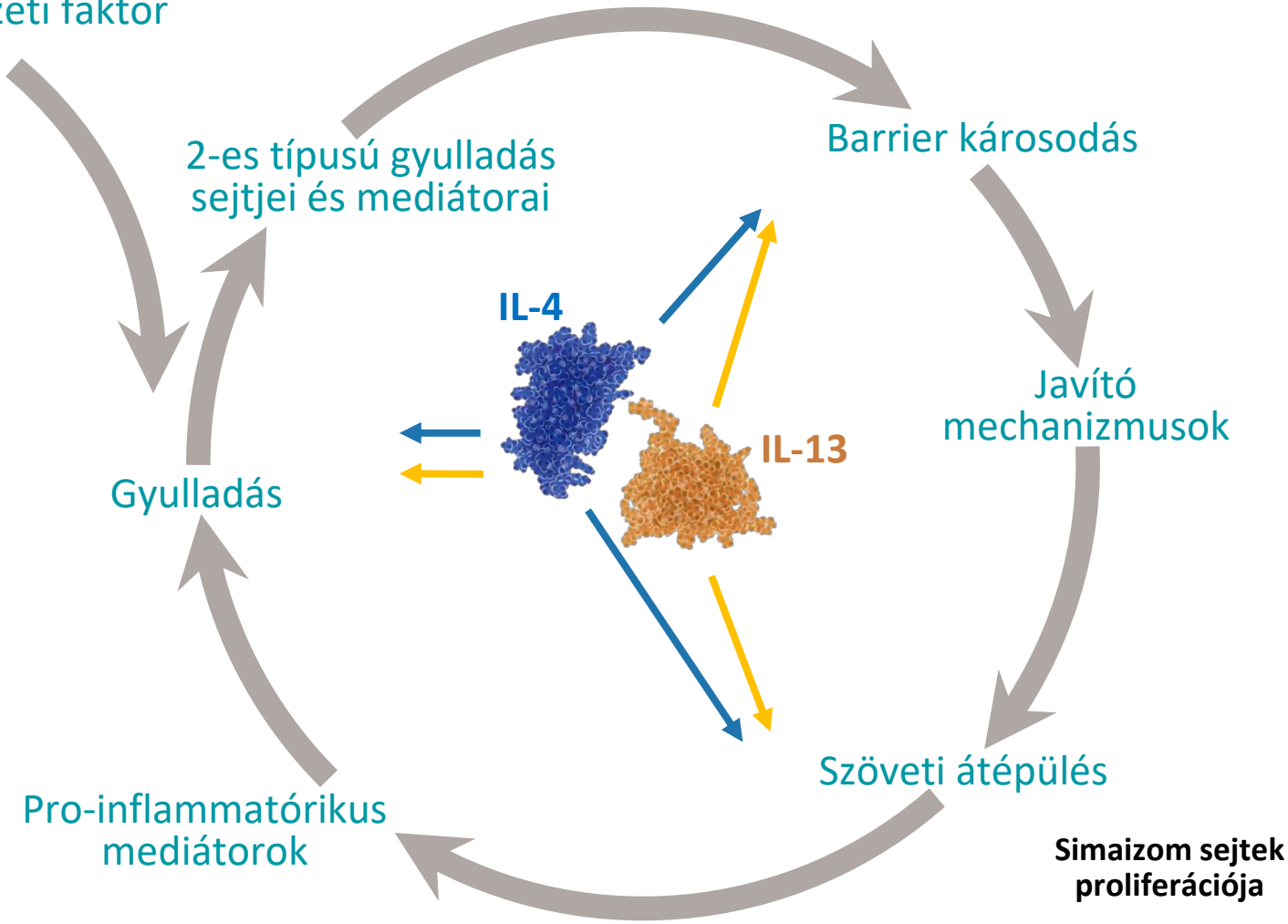
1. Ishida A, et al. *Allergol Int.* 2012;61:589–595; 2. Gudis D, et al. *Am J Rhinol Allergy.* 2012;26:1–6

Szöveti átépülés és fibrosis

Az IL-4 és az IL-13 központi szerepet töltenek be a szöveti átépülésben asztmában

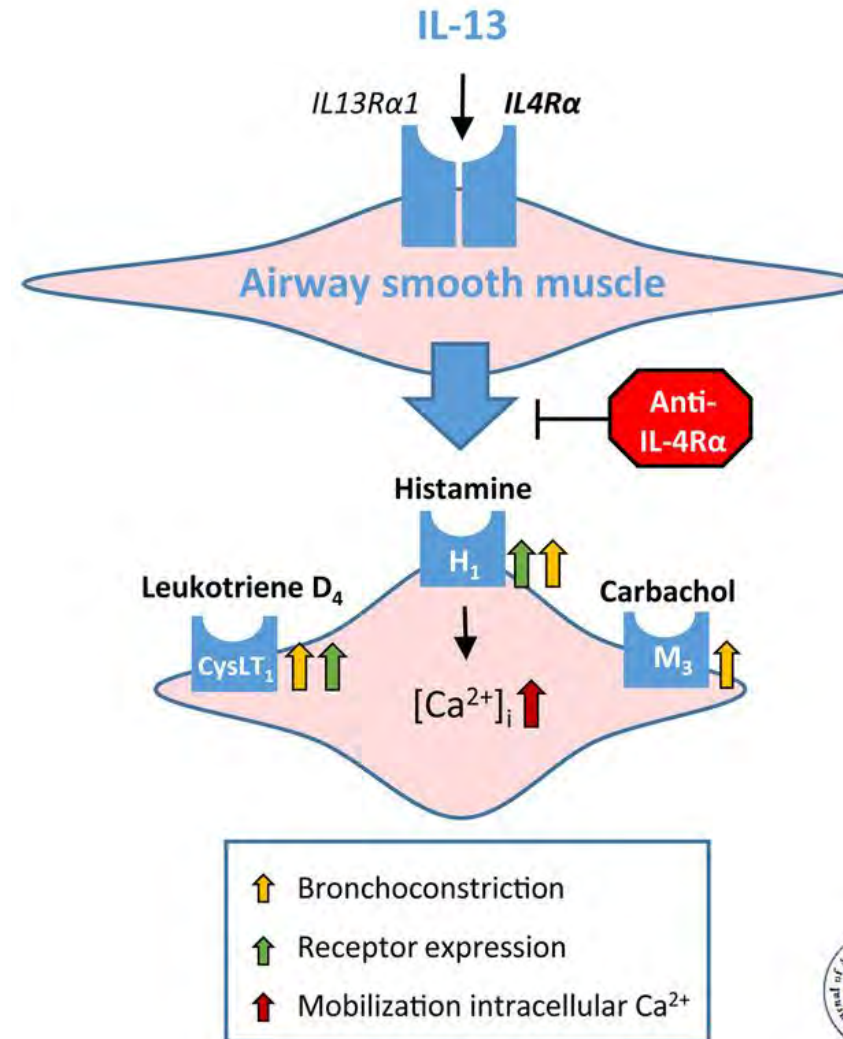
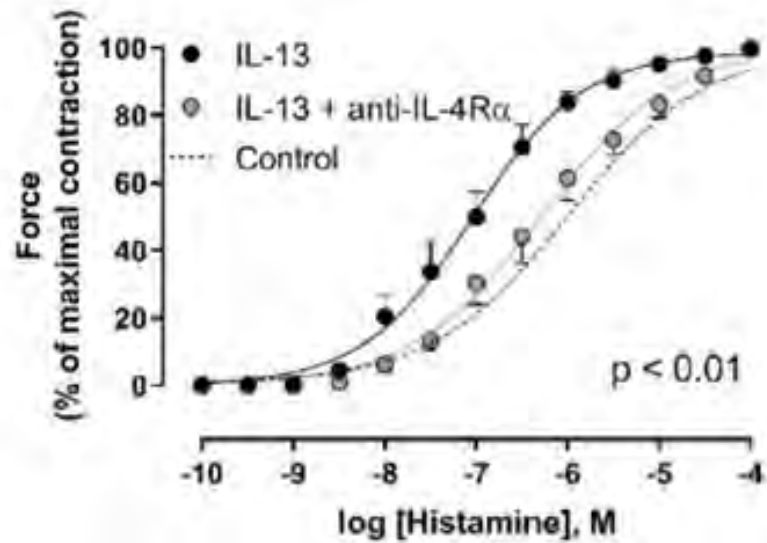
Környezeti faktor

IL= interleukin, 1. Holgate ST, Polosa R. *Lancet*. 2006;368(9537):780-793. 2. Gandhi NA, et al. *Nat Rev Drug Discov*. 2016;15(1):35-50.
3. Schleimer RP, et al. *J Allergy Clin Immunol*. 2017;139(6):1752-1761. 4. Fahy JV. *Nat Rev Immunol*. 2015;15(1):57-65.
5. Fehrenbach H, et al. *Cell Tissue Res*. 2017;367(3):551-569.

Az IL-13 fokozza a simaizomsejtek kontraktilitását

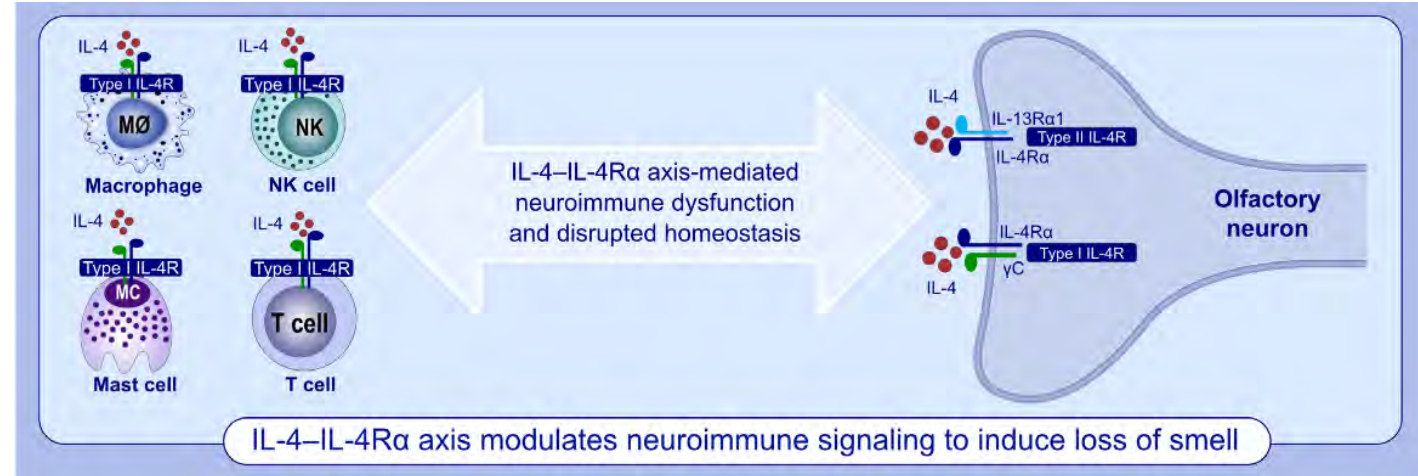
Airway smooth muscle contraction

A 2-es típusú gyulladás citokinjeinek hatása a szaglás elvesztésére

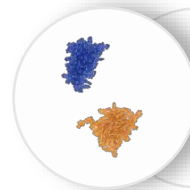

Severe CRSwNP

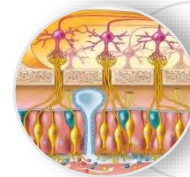

IL-4

IL-13

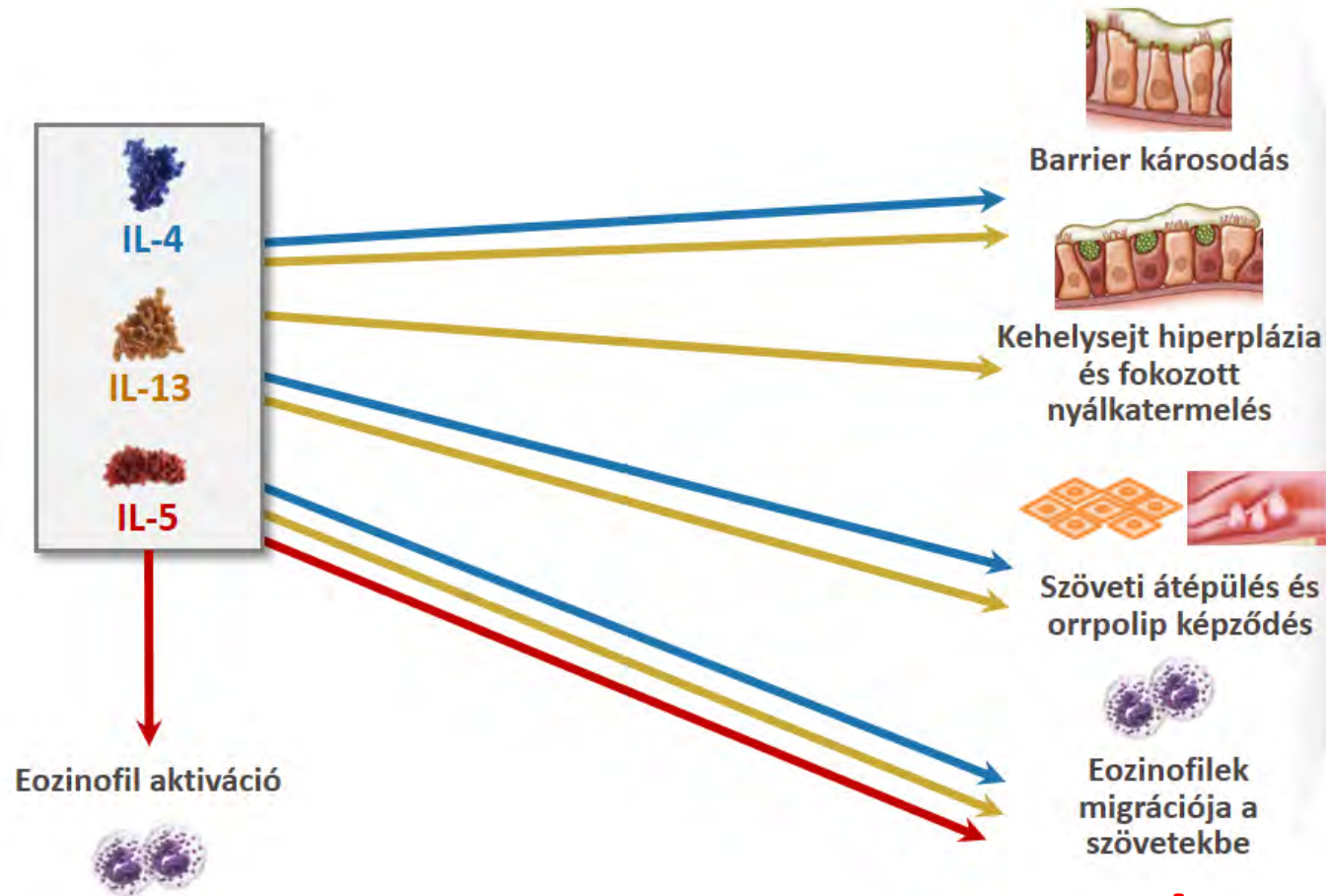

A gyulladásos citokinek által kiváltott
szaglóreceptor diszfunkció

Csökcent regenerációs képesség

Az IL-4, az IL-5 és IL-13 kulcs citokinek a tünetek kialakulásában

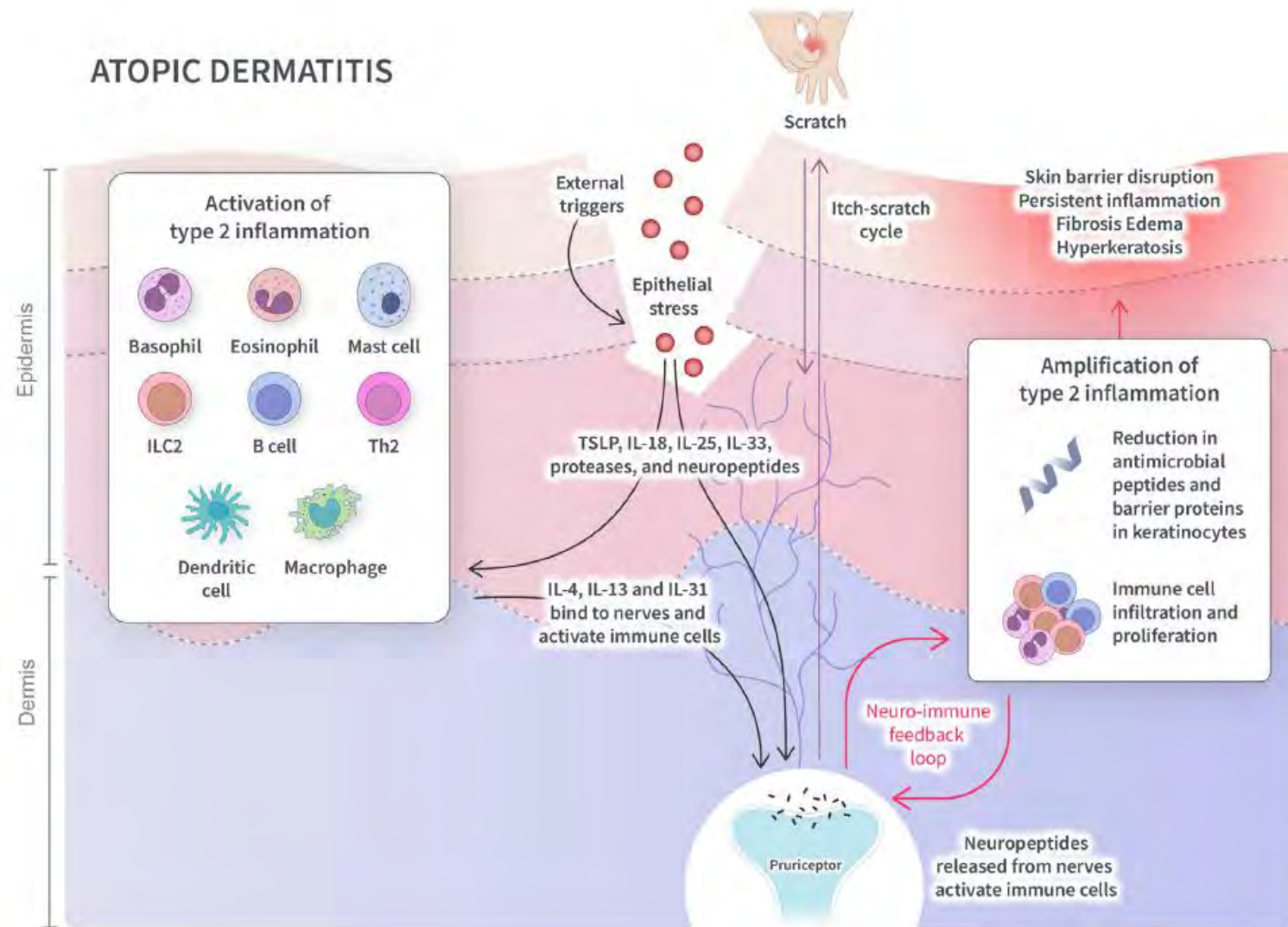
Asthma

- Exacerbációk
- Bronchusok beszűkülése
- Károsodott tüdőfunkció
- Tünetek (zihálás, légszomj, mellkasi szorító érzés, köhögés)

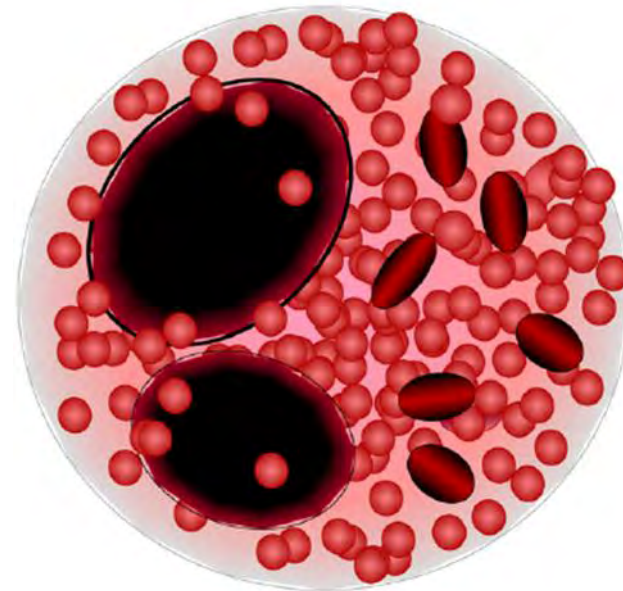
CRSwNP

- Szaglás elvesztése
- Orrpolip kialakulása
- Gátolt orrlégzés
- Tünetek (orrdugulás, orrfolyás)

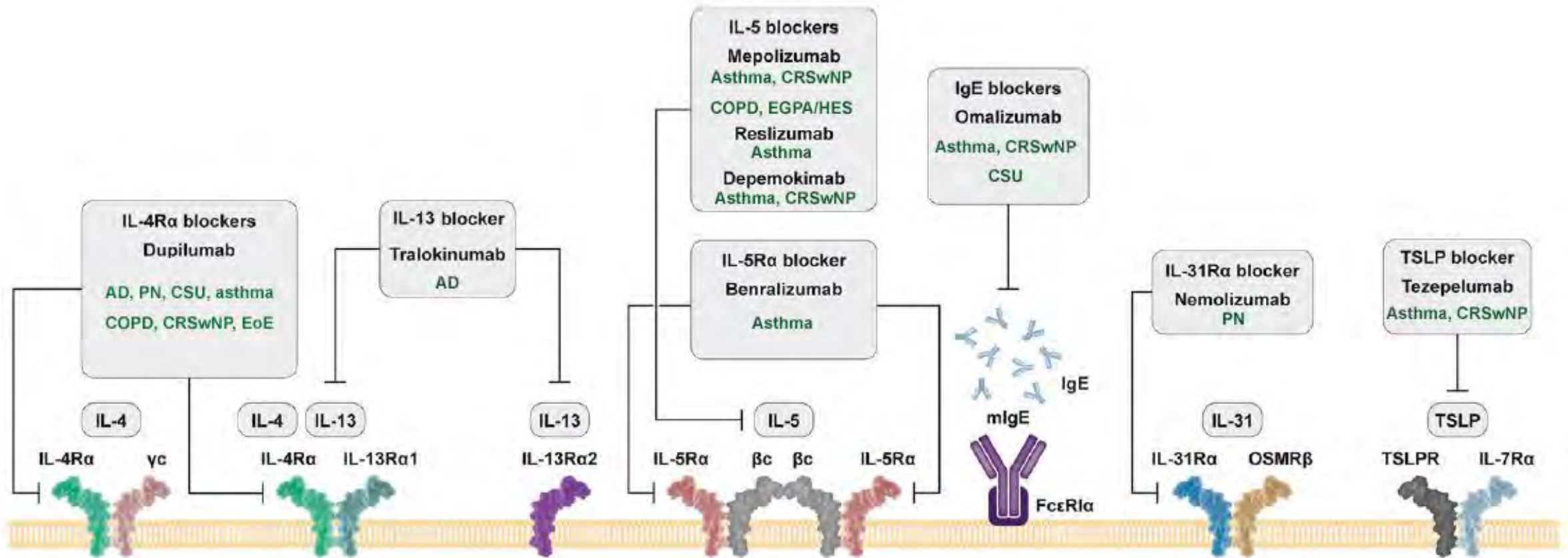
Az IL-31 közvetlenül aktiválja, míg az IL-4 és IL-13 érzékenyíti a szenzoros neuronokat

A jelenleg elérhető biológiai terápiák a 2-es típusú gyulladás kezelésére

EMA által engedélyezett biológikumok 2-es típusú gyulladás kezelésére

Adapted from *Front. Immunol.* 2024; 15:1356298.

Összefoglalás

- **Az elmúlt években kiderült, hogy az eozinofilek nem csupán effektor sejtek, hanem részt vesznek számos homeosztatisz folyamat szabályozásában, valamint képesek az immunválaszok modulálására is**
- **Krónikus aktivációjuk számos betegség patomechanizmusában szerepet játszik**

